

Nr 12.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 4 januari 1954 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 28, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker;

2) förordning angående tillverkning av brännvin;

3) förordning om ändrad lydelse av 1 § och 25 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit;

4) förordning om ändrad lydelse av 12 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.; samt

5) lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror;

dels besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med den 1 april 1954 i nedan angiven del erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.

		Tull för 100 kg kronor
	Spritdrycker, innehållande mer än 25 volymprocent alkohol; ävensom sprit och absolut alkohol:	
154	likör och absint; ävensom, oavsett alkoholhalten, andra spritdrycker, försatta med socker eller annat främmande ämne, varigenom alkoholhalten anges oriktigt å provaren..... 100 liter arrak och rom:	185:—
155	på fat..... T 100 liter av 50 % alkoholhalt vid + 15° C	35:—
156	på andra kärl 100 liter utan avseende på alkoholhalten andra slag:	135:—
157	på fat..... T 100 liter av 50 % alkoholhalt vid + 15° C	35:—
158	på andra kärl 100 liter utan avseende på alkoholhalten	135:—

Anm. till nr 149—158. Angående införsel — — — är stadgat.

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att — i huvudsaklig överensstämmelse med i propositionen angivna grunder — meddela föreskrifter rörande restitution av tillverkningskatt och däremot svarande del av tull för det lager, som aktiebolaget Vin- & spritcentralen innehar den 1 april 1954.

Rörande propositionens huvudsakliga innehåll må här anmärkas följande.

I propositionen föreslås en höjning av sprit- och tobaksbeskattningen. I fråga om spritdrycker förordas en genomsnittlig höjning av omsättningskatten med ca tre kronor per liter jämte en härav betingad höjning av utskänkningskatten i syfte att i stort sett bibehålla den nuvarande relationen mellan utminuterings- och utskänkningspriserna. Beträffande tobaksvaror föreslås en skatthöjning, medförande en prisstegring av ca 0,5 öre per styck för svenska cigaretter och ca 0,75 öre per styck för importerade cigaretter. Samtidigt föreslås en sänkning av skattesatserna för cigarrer och cigarrcigaretter, som kommer att möjliggöra en sänkning av utförsäljningspriserna med i genomsnitt tio procent. De föreslagna ändringarna beräknas komma att medföra en ökning av statsverkets inkomster under nästa budgetår med ca 96 miljoner kronor i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar.

Vidare framlägges i propositionen förslag till annan utformning av beskattningen av spritdrycker och vin i syfte att åstadkomma en såväl ur nykterhetssynpunkt som teknisk synpunkt lämpligare avvägning av beskattningen. Beträffande spritdrycker innebär förslaget bl. a., att den nuvarande brännvinstillverkningskatten avvecklas och inräknas i omsättningskatten. Sistnämnda skatt, som fortfarande skall utgå med en fast avgift och en procentavgift, differentieras efter dryckernas alkoholhalt. Utskänkningskatten å spritdrycker föreslås skola utgå som en rent procentuell skatt.

I fråga om vinbeskattningen förordas att omsättningskatten å starkvin uppdelas i en procentuell skatt och en fast avgift per liter. I samband därmed föreslås att den nuvarande minimiskatten slopas. Omsättningskatten å lätta viner skall enligt förslaget fortfarande utgå enbart som en procentuell skatt. Utskänkningskatten å lätta viner föreslås borttagen.

I tekniskt hänseende föreslås vidare den ändringen, att de procentuella skatterna i fortsättningen skall beräknas å dryckernas utminuteringspris i stället för på partipriset såsom hittills varit fallet.

Vid propositionen har fogats uppställningar (s. 81—83) utvisande de ungefärliga prisförändringar å olika varuslag, som inträffar vid bifall till propositionsförslaget.

Ändringarna föreslås skola träda i kraft den 1 april 1954.

Ovannämnda vid propositionen fogade författningsförslag är av följande lydelse.

1) Förslag

till

förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

För rusdrycker, som försäljas här i riket, skall, i den utsträckning och i den ordning nedan sägs, till staten erläggas dels omsättningskatt och dels utskänkningskatt.

Omsättningskatt.

2 §.

1 mom. Omsättningskatten upptages vid detaljhandelsbolags inköp av rusdrycker och utgår, där ej annat i 2, 3 eller 4 mom. stadgas,

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 47 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin, vars alkoholhalt överstiger 14 volymprocent (starkvin), dels med en grundavgift av 2 kronor för liter och dels med en procentavgift motsvarande 25 procent av utminuteringspriset samt för annat vin (lättvin) med en procentavgift motsvarande 33 procent av utminuteringspriset.

Utminuteringspriset utgöres av det belopp, som, skatten inberäknad, betingas vid varornas utminutering.

2 mom. För här i riket tillverkat vin skall omsättningskatt därjämte utgå med en särskild tillverkningsavgift av 50 öre för liter, om vinets alkoholhalt överstiger 14 volymprocent eller vinet är mousserande eller därmed jämförbart, men eljest av 20 öre för liter. Vid beräkning av procentavgiften för vin, varom nu är fråga, skall i utminuteringspriset inräknas jämväl tillverkningsavgiften.

3 mom. För spritdrycker, som jämlikt av Kungl. Maj:t med stöd av 1 kap. 4 § 3 mom. eller 2 kap. 10 § 5 mom. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker meddelade bestämmelser hos partihandelsbolaget inköpas eller till riket införas, skall omsättningskatt utgå med en grundavgift av 2 kronor 70 öre för liter.

4 mom. Vid tillämpning av bestämmelserna i 1 mom. skall, oavsett alkoholhalten, för cognac och annan eau-de-vie alltid utgå grundavgift med 8 kronor för liter.

3 §.

Detaljhandelsbolag äger att efter grunder, som av kontrollstyrelsen fastställas, vid försäljningen bereda sig täckning för omsättningskatten.

4 §.

1 mom. Sker inköp av rusdrycker hos partihandelsbolaget, skall vid dryckernas betalning omsättningskatt för desamma erläggas till detta bolag;

och åligger det bolaget att i den ordning, Kungl. Maj:t bestämmer, till statsverket inleverera omsättningsskatten.

2 mom. Vid inköp av rusdrycker annorledes än hos partihandelsbolaget åligger det detaljhandelsbolag att senast den femtonde dagen i månaden näst efter den, under vilken inköpet ägt rum, å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning insätta å dryckerna belöpande omsättningsskatt. Till grund för procentavgiften skall läggas varans beräknade utminuteringspris. Detaljhandelsbolaget skall senast den tjugonde dagen i månaden näst efter den, under vilken inköpet ägt rum, till kontrollstyrelsen avlämna en till riktigheten bestyrkt uppgift rörande köpeskillings storlek, däri inberäknad tull- och fraktkostnad.

3 mom. Den, som enligt kontrollstyrelsens i föreskriven ordning meddelade tillstånd till riket inför rusdrycker för vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller likartat ändamål, skall genom insättning å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning erlägga å dryckerna belöpande omsättningsskatt. Importören har att, om så påfordras, i samband med ansökning om införseltillstånd hos detaljhandelsbolaget ställa av bolaget godkänd säkerhet för å rusdryckerna belöpande omsättningsskatt. Det åligger kontrollstyrelsen att vid beviljandet av tillstånd till införseln meddela de föreskrifter, som erfordras för erhållande av en betryggande kontroll å utgörandet av omsättningsskatten, ävensom att övervaka, att skatten vederbörligen inbetalas till statsverket.

Utskänkningsskatt.

5 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 40 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

6 §.

Utskänkningsskatten upptages av detaljhandelsbolag vid försäljning av spritdrycker och starkvin till innehavare av överlåtet tillstånd till utskänkning eller sådant tillstånd, som jämlikt 3 kap. 13 § förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker meddelats annan än detaljhandelsbolag.

7 §.

För utskänkningsskatten ansvarar vederbörande detaljhandelsbolag.

8 §.

Detaljhandelsbolag åligger

dels att senast den femtonde dagen i varje månad å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning insätta utskänkningsskatt, som belöper på spritdrycker och starkvin, vilka från bolaget under nästföregående månad försålts för utskänkingsändamål,

dels ock att senast den tjugonde dagen i varje månad till kontrollstyrelsen avlämna en till riktigheten bestyrkt uppgift rörande omfattningen av nämnda försäljning.

9 §.

Kontrollstyrelsen åger meddela närmare föreskrifter och anvisningar rörande sättet för utskänkningsskattens uppbärande och redovisande.

Gemensamma bestämmelser.

10 §.

1. Om ansvar i vissa fall för den, som vid lämnande av uppgift, varom i 4 § 2 mom. eller 8 § sägs, lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

2. Underlåter någon att inom föreskriven tid avlämna sådan uppgift, som i 4 § 2 mom. eller 8 § omförmåles, äger kontrollstyrelsen vid lämpligt vite förelägga den försumlige att uppfylla sin skyldighet. Där omsättnings-skatt ej inom stadgad tid av detaljhandelsbolag inbetalas, eller där stadgad insättning av utskänknings-skatt ej skett före utgången av månaden näst efter den, under vilken den myckenhet, för vilken skatten utgått, blivit försäld, må skatten utmätas med det belopp, vartill kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer densamma.

11 §.

Näringsidkare, som vill ur riket utföra i Sverige framställda tillverkningar, hänförliga under förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m., må i den omfattning och under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer, kunna medgivas rätt att vid utförsel av sålunda framställd vara återbekomma sådan omsättnings-skatt, som i 2 § 3 mom. avses och som erlagts för den i exportvaran ingående spriten.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954.

Genom förordningen upphävas förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker och förordningen den 28 maj 1943 (nr 259) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å vin. Förekommer i lag eller författning hänvisning till stadgande, som ersatts genom bestämmelse i nya förordningen, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Med avseende å förordningens ikraftträdande skola följande bestämmelser gälla.

1. Den, till vilken detaljhandelsbolag överlåtit tillstånd till utskänkning av rusdrycker, är skyldig att erlägga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med belopp motsvarande den omsättnings- och utskänknings-skatt som skall utgå enligt förordningen dock med rätt för honom att därvid avräkna vad med tillämpning av förut gällande bestämmelser erlagts i skatt för samma lager.

2. Det åligger innehavare av tillstånd som i första punkten sägs att *dels* samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag avlämna en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, *dels ock* inom tre månader efter förordningens ikraftträdande erlägga därå belöpande skatt till bolaget, som har att senast den femtonde dagen i nästpåföljande månad i den ordning, som anges i 8 §, inleverera beloppet till statsverket.

3. Upptager någon mot bättre vetande i uppgift, varom nu är sagt, mindre myckenhet än han vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar, eller underlåter någon att inom stadgad tid avlämna sådan uppgift eller erlägga föreskriven skatt för sitt lager av rusdrycker vid tiden för förordningens ikraftträdande, gälla vad i skattestrafflagen ävensom i 10 § 2 mom. denna förordning för motsvarande fall stadgas.

4. Innehavare av tillstånd, som i första punkten sägs, vilken vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar lager av vin, för vilket enligt

förordningen skatt skall utgå med lägre belopp än enligt förut gällande bestämmelser, äger, därest han samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag avlämnar en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, återbekomma skillnaden mellan den skatt han erlagt och den skatt som skall utgå enligt bestämmelserna i denna förordning.

2) Förslag till förordning angående tillverkning av brännvin.

Härigenom förordnas som följer.

1 KAP.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Såsom tillverkning av brännvin anses i denna förordning varje till tillverkning av vin eller maltdryck icke hänförligt förfarande, varigenom etylalkohol i en koncentration av mer än två och en fjärdedels volymprocent framställs eller utvinnes.

Angående rening av brännvin, avsett för förbrukning inom riket, gäller vad därom är särskilt stadgat.

2 §.

Tillverkning av brännvin må bedrivas endast i den ordning och under de villkor som stadgas i denna förordning.

Under den kontroll och de villkor i övrigt som Kungl. Maj:t prövar erforderliga må tillverkning av brännvin äga rum för vetenskapligt ändamål eller försöksvis för tekniskt ändamål utan iakttagande av bestämmelserna i denna förordning.

3 §.

1. Den som i bränneri idkar tillverkning av brännvin kallas i denna förordning *tillverkare*.

2. Ämbets- eller tjänsteman, som å tjänstens vägnar kan komma att delta i beslut angående tillverkning av brännvin eller däröver utöva tillsyn, må icke taga befattning med brännerirörelse eller vara ledamot i styrelsen för aktiebolag eller ekonomisk förening, som driver sådan rörelse. Detta förbud gäller ock för den, vilken blivit dömd till ansvar för brott, som omförmäles i 19, 20 eller 21 §.

3. Vid bränneri skall finnas en föreståndare (*bränneriföreståndare*), som är ansvarig för att rörelsen bedrivs enligt föreskrifterna i denna förordning och sådana bestämmelser, som meddelas med stöd därav. För bränneriföreståndaren skall, om kontrollstyrelsen ej för visst fall medgiver undantag, finnas ersättare, som i bränneriföreståndarens frånvaro skall ansvara för rörelsen. Bränneriföreståndare och ersättare för denne utses av tillverkaren.

Tillverkare, som personligen handhar den omedelbara ledningen av rörelsen, må själv vara bränneriföreståndare.

Finner kontrollstyrelsen bränneriföreståndare icke vara lämplig för uppdraget, må styrelsen ålägga tillverkaren att utse annan bränneriföreståndare.

4 §.

1. Bränneri, tillverkning av brännvin samt förvaring av tillverkat brännvin ävensom sådan hos partihandelsbolaget, varom förmåles i förordningen angående försäljning av rusdrycker, inrättad anläggning, till vilken brännvin försändes i enlighet med bestämmelserna i denna förordning, skola stå under statens kontroll.

Kontrollen utövas av kontrollstyrelsen ävensom av följande styrelsen underställda tjänstemän vid den lokala skattekontrollen, nämligen överkontrollören vid brännvinstillverkningskontrollen samt kontrollanter och tillsyningsmän.

I den mån denna förordning icke annorlunda bestämmer skall kostnaden för kontrollen bestridas av statsverket.

2. Kontrolltjänsteman äger påfordra att när som helst erhålla tillträde till bränneri och till samtliga för bränneriförelsen använda lokaler, upplagsplatser och andra förvaringsställen.

3. Tillverkare skall utan ersättning tillhandahålla för kontrollen behöfvig handräckning, erforderliga målkärl och andra redskap.

4. Tillverkare skall, då sådant för expeditionsgöromål fordras, lämna kontrolltjänsteman tillträde till ett i bränneriet eller i närheten därav beläget rum med erforderliga möbler. Därest å landsbygden på grund av lokala förhållanden så erfordras, är tillverkare på anmodan av kontrollstyrelsen eller, om bränneriet är underställt överkontrollören, på anmodan av denne skyldig att mot särskild gottgörelse tillhandahålla kontrolltjänsteman kost och logi i närheten av bränneriet. Gottgörelsen fastställs till beloppet i sammanhang med bestämmandet av arvode till kontrolltjänsteman på sätt särskilt stadgas.

5. Tillverkare är pliktig att vid anfordran hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer tillgängliga för kontrollstyrelsen eller den styrelsen befulldäktigt ävensom för överkontrollör.

6. Bränneriföreståndare åligger att till vederbörande kontrollant eller, där sådan ej finnes vid bränneriet, till kontrollstyrelsen avlämna uppgift om de inmäskade råämnenas myckenhet och beskaffenhet samt de uppgifter i övrigt som av styrelsen infordras för industristatistiken och för styrelsens statistiska berättelse.

7. Tillverkare och bränneriföreståndare skola ställa sig till efterrättelse de föreskrifter som kontrollstyrelsen meddelar för att erhålla en betryggande kontroll över brännvinstillverkningen samt för denna förordnings tillämpning i övrigt ävensom de anvisningar som vederbörande kontrolltjänsteman kan lämna i enlighet med denna förordning eller av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser eller styrelsens särskilda föreskrifter.

8. Vad i 2—7 mom. stadgas skall i tillämpliga delar gälla partihandelsbolaget.

5 §.

Åtnöjes tillverkare eller bränneriföreståndare ej med av kontrolltjänsteman lämnad anvisning eller vidtagen åtgärd, äger han söka ändring hos kontrollstyrelsen.

6 §.

Finnes vid krig eller omedelbar krigsfara eller under andra utomordentliga förhållanden nödigt att meddela förbud mot bedrivande av brännvins-

tillverkning eller att föreskriva inskränkningar i sådan tillverkning, äger Kungl. Maj:t förordna därom.

2 KAP.

Bestämmelser beträffande tillverkningen.

7 §.

Utan Kungl. Maj:ts tillstånd må brännvin icke tillverkas i annat bränneri än sådant, där tillverkning därav behörigen bedrivits efter ingången av juli 1951. Därvid äger Kungl. Maj:t föreskriva de villkor beträffande tillverkningen som prövas erforderliga.

8 §.

1. Tillverkare skall i god tid före påbörjande av brännvinstillverkning eller, om han under pågående tillverkning övertagit rörelsen av annan, omedelbart därefter till kontrollstyrelsen göra anmälan om tillverkningens upptagande eller övertagande och dagen därför (*driftsanmälan*) samt i denna uppgiva:

- a) bränneriets namn och belägenhet,
- b) tillverkarens namn och postadress,
- c) namnen å bränneriföreståndaren och ersättaren för denne samt deras postadresser,
- d) den dag, då framställning av alkohol genom tillsättande av jäst till mäskan skall taga sin början.

Föreligger ej hinder för rörelsens utövande, meddelar kontrollstyrelsen bevis därom (*driftsbevis*).

Innan driftsbevis utfärdats, må rörelsen icke utövas, dock att den som övertagit av annan bedriven rörelse må, därest anmälan göres inom fjorton dagar efter övertagandet, fortsätta rörelsen till dess kontrollstyrelsen meddelat beslut med anledning av anmälingen.

2. Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats enligt 1 mom., skall tillverkaren omedelbart underrätta kontrollstyrelsen därom.

9 §.

1. Tillverkare skall, innan driftsanmälan första gången göres, låta i två exemplar upprätta fullständig planritning och beskrivning över bränneriet och över samtliga för brännerirörelsen avsedda lokaler, upplagsplatser och andra förvaringsställen med angivande av de ändamål, vartill de skola begagnas. Det ena exemplaret av ritningen och beskrivningen skall förvaras vid bränneriet och det andra insändas till kontrollstyrelsen.

2. När till följd av vidtagna förändringar inom bränneri kontrollstyrelsen finner ritningen över detsamma icke vidare vara användbar, åligger det tillverkaren att anskaffa ny ritning och beskrivning, ävenledes i två exemplar.

10 §.

1. Innan tillverkningen på grund av meddelat driftsbevis börjar, skall vid bränneri, där kontrollant finnes anställd, denne verkställa besiktning av bränneriet för att utröna, huruvida anläggningen är inrättad i överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning och de med stöd av förordningen meddelade bestämmelserna.

Över besiktningen uppsättes protokoll, innehållande bland annat uppgift om de förändringar som må ha vidtagits med anläggningen efter närmast föregående besiktning. Protokollet utskrivs i två exemplar, varav det ena

bilägges den vid bränneriet förvarade beskrivningen och det andra insändes till kontrollstyrelsen.

Bränneriföreståndare åligger att själv eller genom ombud närvara vid besiktningen samt att underteckna protokollet.

2. Befinnes vid granskning av besiktningsprotokollet, att anläggningen inrättats i strid med föreskrifterna i denna förordning eller med de med stöd av förordningen särskilt utfärdade bestämmelserna, äger kontrollstyrelsen meddela beslut om nödiga rättelser. Äro anordningarna av beskaffenhet att hindra utövande av en betryggande kontroll, må styrelsen återkalla driftsbeviset.

3. Återkallas driftsbeviset, må nytt bevis icke meddelas, förrän tillverkaren för kontrollstyrelsen förete ett av kontrolltjänsteman utfärdat intyg om att anordningarna vid bränneriet icke strida mot föreskrifterna i denna förordning eller mot de med stöd av förordningen särskilt meddelade bestämmelserna.

11 §.

1. Har bränneri genom olyckshändelse så väsentligen skadats, att tillverkningen ej kan fortsättas, eller vill tillverkare av annan anledning än rörelsens överlåtande upphöra med tillverkningen, skall han därom göra anmälan (*slutanmälan*), i senare fallet minst tre dagar före den dag, då han enligt sin anmälan avser att upphöra med tillverkningen. Slutanmälan göres vid bränneri, där kontrollant finnes anställd, till denne men eljest till kontrollstyrelsen. Kontrollanten åligger att lämna tillverkaren bevis om gjord slutanmälan samt att ofördröjligen insända slutanmälan till styrelsen eller, om bränneriet är underställt överkontrollören, till denne. Överkontrollören har att utan dröjsmål insända till honom inkomna slutanmälningar till styrelsen.

När slutanmälan skett, må brännvinstillverkning ej utan nytt driftsbevis äga rum efter den tid, då enligt anmälan tillverkningen skolat upphöra.

2. Då tillverkningen vid bränneri upphör, skola till förhindrande av fortsatt tillverkning anbringas de lås och förseglingar som vederbörande kontrolltjänsteman finner erforderliga.

12 §.

1. Före femtonde dagen i månaden näst efter utgången av varje kalenderkvartal skall tillverkare vid bränneri där kontrollant är anställd såsom bidrag till kostnaden under samma tid för kontroll vid bränneriet erlægga ett belopp motsvarande fem kronor för varje dygn, då tillverkningsrätt vid bränneriet varit gällande. Har kontrollstyrelsen bestämt, att kontrollanten vid visst bränneri skall åtnjuta nedsatt arvode, må dock bidragsbeloppet av kontrollstyrelsen jämkas efter vad som med hänsyn härtill kan anses skäligt.

2. Avstår tillverkare från att bedriva anmäld tillverkning utan att den tagit sin början, skall tillverkaren gottgöra statsverket den kostnad som må ha uppstått genom inkallande av kontrollant.

3. Om brännvinstillverkning ej påbörjas inom tre dygn efter den i driftsbeviset uppgivna tiden eller om tillverkningen avbrytes utan föregående slutanmälan eller utan sådant förordnande av Kungl. Maj:t, som avses i 6 §, och ej ånyo upptages inom tre dygn, det oräknat varunder avbrottet inträdde, åligger det tillverkaren att för de dygn, under vilka tillverkningen sålunda icke bedrivits, erlægga den på bränneriet belöpande kostnaden för kontrollant.

4. Fullgöres ej skyldighet att inbetala avgifter enligt denna paragraf, skola desamma på kontrollstyrelsens föranstaltande omedelbart hos vederbörande utmätas.

13 §.

Bränneri skall vara så byggt och inrättat, att kontrollen i bränneriet kan utövas utan svårighet och att betryggande åtgärder kunna vidtagas för att förekomma, att brännvin olovligen bortföres.

Magasin eller rum, avsett uteslutande för förvaring av tillverkat brännvin (*brännerimagasin*), skall finnas vid varje bränneri och vara så anordnat, att obehörigt tillträde därtill ej kan vinnas utan synbart våld.

Närmare föreskrifter om inrättande av bränneribyggnad och brännerimagasin, om redskap samt om åtgärder för att förhindra obehörig tillgång till redskap och brännerilokaler meddelas av kontrollstyrelsen.

14 §.

1. Tillverkare skall ställa sig till efterrättelse de föreskrifter rörande inköp och användning av råämnen, vilka kunna meddelas av Kungl. Maj:t eller av myndighet, som av Kungl. Maj:t därtill bemyndigas, samt underkasta sig den tillsyn å föreskrifternas efterlevnad, varom Kungl. Maj:t förordnat.

2. Där tillverkare vill använda majs, utländsk potatis, maniokarot eller andra stärkelsehaltiga utländska råämnen för brännvinstillverkningen, skall han därom minst tre dagar innan den första inmäskningen är avsedd att äga rum göra skriftlig anmälan hos kontrolltjänstemannen och därvid förete kvitto, utvisande att i 3 mom. omförmäld avgift blivit inbetald. Kontrolltjänstemannen skall lämna tillverkaren bevis om gjord anmälan samt ofördröjligen underrätta överkontrollören och kontrollstyrelsen.

Vill tillverkare, som anmält sig ämna använda råämnen, varom i första stycket sägs, upphöra med användningen därav, skall han därom göra anmälan till kontrolltjänstemannen, som har att förfara på sätt i första stycket är stadgat.

3. För brännvin, tillverkat vid bränneri under tid då i 2 mom. första stycket nämnda råämnen där användas, skall tillverkare erlægga en särskild avgift av 8 öre för varje liter av 50 volymprocents alkoholhalt. Avgiften skall inbetalas förskottsvis till kontrollstyrelsen, varje gång för minst 10 000 liter. För mycket erlagd avgift restitueras på därom av tillverkaren hos kontrollstyrelsen gjord framställning.

4. Malen spannmål må användas för brännvinstillverkning allenast under den särskilda kontroll, som av kontrollstyrelsen föreskrives.

15 §.

1. För uppmätning av tillverkat brännvin i bränneri skall, där kontrollstyrelsen så prövar erforderligt, finnas en kontrollapparat, som anskaffas, äges och underhålls av staten.

2. Närmare föreskrifter för kontrollapparatus uppsättning och vård samt för uppmätning och provning av tillverkat brännvin äger kontrollstyrelsen meddela. Vid all beräkning av alkoholhalt på grund av provning med alkoholometer eller på annat sätt skola av styrelsen fastställda tabeller begagnas.

3 KAP.

Om tillverkares rätt att förfoga över tillverkat brännvin, m. m.

16 §.

1. Tillverkare äger förfoga över av honom tillverkat brännvin allenast för försäljning till partihandelsbolaget, för export och för användning i egen rörelse.

2. Önskar tillverkare använda i bränneriet tillverkat brännvin i egen rörelse, skall han därtill söka kontrollstyrelsens tillstånd. Vid meddelande av sådant tillstånd äger styrelsen föreskriva de villkor beträffande användningen av brännvinet som prövas erforderliga.

17 §.

1. I den mån det tillverkade brännvinet icke utlämnas från bränneri för något av de ändamål, som omförmålas i 16 § 1 mom. eller kontrollstyrelsen för visst fall annorlunda medgiver, skall brännvinet inläggas i brännerimagasinet och där kvarbliva, till dess det uttages för ändamål, som nu är sagt.

2. Tillverkare må även efter tillverkningens upphörande ha brännvin kvarliggande i brännerimagasinet. Kostnaden för den härför erforderliga statliga tillsynen skall därvid erläggas av honom.

3. Det åligger partihandelsbolaget att enligt av kontrollstyrelsen meddelade anvisningar öva tillsyn å att brännvin, som försändes från bränneri till bolaget, vederbörligen dit framkommer, ävensom att vid framkomsten omedelbart uppmäta detsamma.

4. De ytterligare föreskrifter som erfordras i fråga om försändning av brännvin från bränneri meddelas av kontrollstyrelsen.

18 §.

Kan i fråga om brännvin, som tillverkare försäljer till partihandelsbolaget, frivillig överenskommelse ej träffas om pris eller leveransvillkor i övrigt, skall, då tillverkaren eller bolaget det påfordrar, avgörande träffas av en särskild prisnämnd, bestående av sju ledamöter, av vilka två utses av vardera parten. Övriga tre ledamöter, däribland ordföranden, jämte suppleanter för dem förordnas årligen av Kungl. Maj:t.

Kostnaderna för prisnämndens verksamhet erläggas med hälften av vardera parten.

Föreskrifter om nämndens verksamhet utfärdas av Kungl. Maj:t.

4 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

19 §.

1. Den som olovligen tillverkar brännvin eller bereder mäsik i uppenbart syfte att därav framställa brännvin straffes med dagsböter, ej under trettio. Den som innehar mäsik, uppenbarligen avsedd för olovlig brännvinstillverkning, vare ock underkastad ansvar som nu sagts.

Bedriver någon brännvinstillverkningen eller mäsikberedningen i större omfattning eller i syfte att försälja framställt brännvin eller har den som beträdes med förbrytelse varom i första stycket av detta mom. sägs tidigare

fällts till straff för sådan förbrytelse eller för förbrytelse som avses i 20 § 2 mom. av denna förordning eller i 7 kap. 1 § 1 mom. av förordningen angående försäljning av rusdrycker eller i 22 § 1 mom. eller 23 § 1 mom. av förordningen angående handel med skattefri sprit eller i 11 § 1 mom. första stycket eller 2 mom. första stycket av förordningen angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m., straffes med fängelse i högst ett år eller med dagsböter, ej under femtio. Äro omständigheterna synnerligen försvårande, må till straffarbete i högst ett år dömas.

Har tillverkningen eller beredningen icke bedrivits i större omfattning eller i syfte att försälja det framställda brännvinet, må, där omständigheterna äro synnerligen mildrande, straffet nedsättas till tio eller, vid upprepad förbrytelse, trettio dagsböter.

2. Beträdes någon med förbrytelse som i 1 mom. avses, skola vid förbrytelsen nyttjade redskap, å stället befintliga förråd av för den olovliga tillverkningen eller beredningen uppenbarligen avsedda råämnen samt av brännvin och mäsik ävensom de kärl vari brännvinet och mäsiken förvaras tagas i beslag och dömas förbrutna.

3. Den som olovligen tillverkat brännvin skall ock dömas skyldig att för den tillverkade myckenheten gälda den omsättningsskatt å rusdrycker som belöper på renat brännvin av lägst trettiotvå och högst fyrtio volymprocents alkoholhalt, dock minst etthundra kronor.

20 §.

1. Den som tillverkar, till försäljning utbjuder eller eljest saluhåller för beredande av brännvin ägnad apparat eller del av dylik apparat med uppenbart syfte att apparaten eller apparatdelen skall komma att nyttjas vid olovlig brännvinstillverkning eller för att obehörigen antingen från denaturerat brännvin borttaga denatureringsmedlet eller försvaga denatureringen eller göra annan till dryck ej ämnad alkoholhaltig vara användbar därtill, så ock den vilken överlåter dylik apparat eller apparatdel, ehuru han har skälig anledning antaga att densamma skall komma att nyttjas för ändamål som nu sagts, straffes med dagsböter, ej under tio, och vare apparaten eller apparatdelen förbruten. Vid upprepad förbrytelse eller om omständigheterna eljest äro försvårande, må dömas till fängelse i högst sex månader. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, må antalet dagsböter bestämmas till lägre än tio.

2. Befinnes någon i andra fall än i 1 mom. avses innehava redskap, som uppenbarligen är av honom avsett att nyttjas för ändamål som där sägs, straffes med dagsböter, ej under tio, och vare redskapet förbrutet. Äro omständigheterna synnerligen mildrande, må antalet dagsböter bestämmas till lägre än tio.

Beträdes någon, som förut fällts till straff för förbrytelse varom i detta mom. sägs, andra gången eller oftare med dylik förbrytelse, eller har någon, som beträdes med sådan förbrytelse, tidigare fällts till straff för annan förbrytelse som avses i 19 § 1 mom., dömes till dagsböter, lägst trettio, eller till fängelse i högst sex månader.

21 §.

1. Den som vid brännvinstillverkning undansnillar brännvin eller begagnar tillverkningsredskap, ledningsrör eller förvaringsredskap med dold öppning eller avledning, varigenom brännvin kan lönnligen uttagas, eller olovligen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås som kontrolltjänsteman åsatt eller gör åverkan å den i bränneriet uppsatta kontrollapparaten straffes med dagsböter, ej under tio, eller dömes till fängelse i högst ett år;

dock må, där undansnillning skett i större omfattning eller omständigheterna eljest äro synnerligen försvårande, dömas till straffarbete i högst två år.

Lag samma vare, där någon vid sådan försändning som i 17 § 3 och 4 mom. avses undansnillar brännvin eller bryter försegling eller öppnar eller borttager lås som kontrolltjänsteman åsatt.

2. Där någon vid tillgodonjutande av tillstånd som omförmåles i 16 § 2 mom. icke ställer sig till efterrättelse med tillståndet förbundet villkor, straffes med dagsböter eller, i händelse omständigheterna äro synnerligen försvårande, med fängelse i högst sex månader.

3. I fall som i 1 mom. avses skola, där ej synnerligen mildrande omständigheter föreligga, de förråd av brännvin, som finnas hos den brottslige eller eljest uppenbarligen äro avsedda för olovligt förfogande, jämte de kärl vari brännvinet förvaras vara underkastade beslag och dömas förbrutna.

Lag samma vare i fråga om redskapen i fall varom i 1 mom. första stycket sägs.

Den som dömes till ansvar för förbrytelse som i 1 mom. avses skall tillika dömas skyldig att för den undansnillade myckenheten utgiva den omsättningsskatt å rusdrycker som belöper på renat brännvin av lägst trettiotvå och högst fyrtio volymprocents alkoholhalt.

22 §.

Till redskap som enligt 19 § 2 mom., 20 § 2 mom. eller 21 § 3 mom. är förbrutet räknas i bränneri varje för kokning, maskberedning, jäsning, bränning eller förvaring av brännvin inrättat redskap eller för tillverkningen nyttjad maskin med tillbehör.

23 §.

Där någon utan anmälan som i 14 § 2 mom. sägs vid brännvinstillverkning använt majs, utländsk potatis, maniokarot eller andra stärkelsehaltiga utländska råämnen, erlänge han för allt det brännvin, som vid bränneriet tillverkats under den tid då tillverkning där pågick på grund av det driftsbevis som gällde när den olovliga användningen av nämnda råämnen ägde rum, en särskild avgift av 8 öre för varje liter, dock minst femhundra kronor.

24 §.

Den som vägrar att hålla handelsböcker eller tillhörande verifikationer tillgängliga för kontrollstyrelsen eller den styrelsen befullmäktigat eller för överkontrollör

eller vägrar kontrolltjänsteman eller den som äger anställa undersökning i avseende å förbrytelse mot denna förordning tillträde till rum eller byggnad där undersökning må ske

straffes med dagsböter, lägst fem.

25 §.

Uraktlåter tillverkare, bränneriföreståndare eller partihandelsbolag att ställa sig till efterrättelse i denna förordning eller i enlighet med densamma meddelad föreskrift, vare straffet, där ej särskilt ansvar är bestämt, dagsböter.

26 §.

1. Den som uppsåtligen förleder annan till förbrytelse varom i 19 § 1 mom. sägs eller vid utförande av sådan förbrytelse med råd eller dåd uppsåtligen hjälper så att gärningen därigenom sker straffes som vore han själv

gärningsman. Har någon före brottets utförande eller vid utförandet, dock i mindre mån än nyss är sagt, med råd eller dåd gärningen främjat, straffes efter ty som han provas hava till brottet bidragit. Om någon utan att hava sådan del i brottet som nu sagts, sedan brottet timat, med vetskap därom gått den brottslige tillhanda genom att dölja vara som genom brottet framställt, straffes efter som brottet var till, dock mindre än om han själv varit gärningsman.

Den till vilken här ovan avsedd vara avyttrats vare ej förfallen till ansvar för delaktighet i gärningen enligt vad i första stycket sägs.

2. Bränneriföreståndare, så ock den som tillverkar eller saluhåller i 20 § 1 mom. avsedd apparat eller apparatdel, ansvarar för förbrytelse mot denna förordning som begås av hans hustru, barn, husfolk eller i arbetet antagen person, såsom vore förbrytelsen av honom själv begången, därest icke omständigheterna göra sannolikt att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja. Begagnar bränneriföreståndare ombud, ansvarare ombudet jämte föreståndaren och lika med denne för sådan förbrytelse.

3. Är förbrytelse som i 19 eller 20 § avses begången och skola i anledning därav redskap, råämnen, mäsik, brännvin eller förvaringskärl dömas förbrutna, eller fälles eljest tillverkare eller bränneriföreståndare till ansvar för förbrytelse med dylik påföljd, inträder påföljden även om den som begått förbrytelsen icke är godsets ägare.

27 §.

Tillverkare eller bränneriföreståndare som giver eller erbjuder något såsom gåva åt kontrolltjänsteman, vilken utövar tillsyn över bränneriet, böte från och med tjugo till och med tvåhundra kronor. Kontrolltjänsteman som mottager gåvan vare underkastad lika ansvar och miste därjämte befattningen. Gåvan tillfalle kronan.

28 §.

Den som har eller haft att taga befattning med kontroll enligt denna förordning vare förbjudet att röja tillverkares yrkeshemlighet, och må han ej heller, där det ej kan anses påkallat av tjänstens intresse, yppa tillverkares affärsförhållanden. Gör han detta och framgår ej av omständigheterna, att han erhållit kännedom om hemligheten eller affärsförhållandena å tid då han ej innehåft dylik befattning, straffes med dagsböter, ej under fem. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig av sin kännedom till egen eller annans fördel, må till fängelse dömas.

Har i nu omförmälda hänseenden genom kontrolltjänstemans åtgörande skada uppkommit, vare han ock skyldig den till fullo gottgöra.

29 §.

Skulle någon vilken det åligger att hålla tillsyn å bränneri eller den vilken har till tjänsteåliggande att åtala förbrytelser mot denna förordning själv beträdas med förbrytelse varom i 19 § 1 mom. sägs eller med främjande av sådan förbrytelse eller av förbrytelse som omförmäles i 21 §, dömes till fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år.

30 §.

1. Allmän åklagare samt de personer vilka särskilt förordnas att vaka över denna förordnings efterlevnad åligger att åtala förbrytelser mot densamma.

2. I övrigt äger envar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej föräldrar och barn eller makar eller syskon mot varandra, ej heller annan skyldeman mot den hos vilken han njuter kost eller underhåll, ej fosterbarn mot fosterföräldrar och ej heller tjänare mot husbondefolk under den tid de äro i tjänsten.

31 §.

1. De i 30 § 1 mom. omförmälda åklagare äga taga i beslag egendom vilken skäligen kan antagas vara förverkad enligt denna förordning. Beslag skall, där så ske kan, göras i två vittnens närvaro. Innehavare av vad i beslag tages eller, om han är frånvarande, hans ombud på stället eller någon av hans husfolk skall tillsägas om beslaget.

2. Sker beslag i bränneri under den tid då tillverkningsrätt där gäller, må ej panna utbrytas eller någon del av tillverkningsredskapen borttagas eller tillverkningens fortsättande hindras innan första domstol i målet dömt redskapen förbruten, där ej vid tillverkningen begagnats redskap eller ledningsrör med dold öppning eller avledning, varigenom brännvin kunnat lönnligen uttagas, eller åverkan skett å kontrollapparaten.

3. Redskap som tages i beslag skall, till förekommande av dess utbyte mot annan, av beslagaren utmärkas med särskild stämpel, där ej redskapen vid beslaget fråntages ägaren, i vilket fall den skall sättas i allmänt förvar.

32 §.

Utöver vad i 28 kap. rättegångsbalken är stadgat om husrannsakan gälle om sådan förrättning för uppdagande av förbrytelse, som i denna förordning avses, eller eljest för eftersökande av egendom, som kan antagas enligt denna förordning vara förverkad, att i lägenhet, som avses i 28 kap. 3 § rättegångsbalken, husrannsakan må företagas även av polisman, då honom anbefalld tjänstgöring därtill föranleder, samt att till sådan lägenhet skola hänföras även bränneri med tillhörande lägenheter, magasin, upplagsbodrar och uthus.

33 §.

Värdet av förverkad egendom tillfaller kronan.

Slutbestämmelser.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954, då förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin skall upphöra att gälla; dock att sistnämnda förordning skall äga tillämpning även efter nämnda dag beträffande förhållanden, som hänföra sig till tiden dessförinnan.

Där i lag eller författning förekommer hänvisning till stadgande, som ersatts genom bestämmelse i denna förordning, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

3) F ö r s l a g

till

förordning om ändrad lydelse av 1 § och 25 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit.

Härigenom förordnas, att 1 § och 25 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit¹ skola erhålla följande ändrade lydelse.

1 §.

Med skattefri sprit förstås i denna förordning dels sådan inom riket tillverkad sprit, varför frihet från omsättningsskatt å rusdrycker åtnjutes, dels från utrikes ort införd denaturerad sprit.

25 §.

2 mom. Den, som fälles till ansvar för förbrytelse, som i 1 mom. avses, skall tillika dömas skyldig att för den sprit, varmed han förfarit olovligt, utgiva den omsättningsskatt å rusdrycker, som belöper på renat brännvin av lägst trettiofem och högst fyrtio volymprocents alkoholhalt.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954.

¹ Senaste lydelse av 25 § 2 mom., se 1919:380.

4) F ö r s l a g

till

förordning om ändrad lydelse av 12 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.

Härigenom förordnas, att 12 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m. skall erhålla följande ändrade lydelse.

12 §.

2 mom. Den, som fälles till ansvar enligt 11 § 1 mom., skall tillika dömas skyldig att för den sprit, som ingår i det alkoholhaltiga preparat, varmed han förfarit olovligt, utgiva den omsättningsskatt å rusdrycker, som belöper på renat brännvin av lägst trettiofem och högst fyrtio volymprocents alkoholhalt.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954.

5) Förslag

till

lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror.

Härigenom förordnas, dels att 16 § och 29 § 3 mom. lagen den 11 juni 1943 angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att i nämnda lag skall närmast efter 17 § införas en ny paragraf, betecknad 17 a §, av nedan angiven lydelse.

16 §.

I varje tobaksvaras priskurantpris skall skatt ingå dels med ett belopp, vilket motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset, dels ock med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

Varuslag	Vikt för 1 st. gram	För inom riket till- verkad vara			För till riket införd vara		
		Procent av pris- kurant- priset	Belopp för		Procent av pris- kurant- priset	Belopp för	
			1 st. öre	1 kg kr.		1 st. öre	1 kg kr.
Cigarrer grupp I	t. o. m. 5,0	35	4,3	—	35	12,4	—
» » II	över 5,0	35	5,6	—	35	15,6	—
Cigarrcigarretter.... » I	t. o. m. 1,7	35	4,0	—	35	6,6	—
» » II	över 1,7	35	6,0	—	35	9,5	—
Cigarretter..... » I	t. o. m. 0,75	40	2,5	—	40	3,5	—
» » II	över 0,75	40	4,3	—	40	5,65	—
Röktobak	—	40	—	24: 60	40	—	31:—
Tuggtobak	—	40	—	3: 70	40	—	7:—
Snus	—	40	—	3: 80	40	—	5:—

I skattehänseende utgöres skillnaden mellan cigarr och cigarrcigarrett därav, att den senare saknar spets samt i vikt uppgår till högst 3,3 gram.

17 a §.

Har försåld tobaksvara av monolets utövare återtagits för förstöring eller nedsättning av fastställt priskurantpris eller har varan genom olycks-händelse gått förlorad under transport till eller förvaring hos återförsäljare, må den å varan belöpande skatten återbäras.

29 §.

3. På framställning av importör må monolets utövare, när skäl därtill äro, medgiva nedsättning av fastställt priskurantpris å importerad vara och därvid bevilja återbäring av skatt med skillnaden mellan den för varan erlagda skatten och den skatt, som skall utgå å det nedsatta priskurantpriset.

¹ Senaste lydelse av 16 § se 1952:242.

2 Bihang till riksdagens protokoll 1954. 7 saml. Nr 12.

Importör må återbekomma erlagd skatt för importerad vara, vilken såsom obrukbar av mono-polets utövare övertagits för förstöring.

Därest å — — — ordning förstöres.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1954.

Till utskottets behandling har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 72 av herr *Gustaf Elofsson* och II: 97 av herr *Carlsson* i Bakeröd, vari hemstälts, »att riksdagen måtte, under förklaring att Kungl. Maj:ts proposition nr 28 icke kunnat i oförändrat skick bifallas, besluta att skattesatserna i fråga om omsättningsskatten och utskänkningskatten på spritdrycker fastställas så, att utminuteringspriset på varje särskild sort av spritdrycker kan bli cirka 1 kr. per liter lägre än vad som avses i nämnda proposition och att den nuvarande relationen mellan utminuterings- och utskänkningspris kan i stort sett bibehållas samt att som compensation för det inkomstbortfall, som härigenom kommer att uppstå, maltdrycksskatten skall höjas med 8 öre per liter till 50 öre per liter och läskedrycksskatten med 4 öre per liter till 25 öre per liter och att de nya skattesatserna för omsättningsskatten och utskänkningskatten för spritdrycker, maltdrycker och läskedrycksskatten samt de i förevarande proposition föreslagna skattehöjningarna å tobaksvaror skall träda i kraft den 1 juli 1954»;

II) de likalydande motionerna I: 210 av herr *Bergh* m. fl. och II: 277 av herr *Nilsson* i Svalöv m. fl., vari hemstälts, »dels att riksdagen måtte besluta, att nuvarande omsättningsskatt å spritdrycker skall ändras på så sätt, att en fast grundavgift å 6 kronor per liter vid en alkoholhalt icke överstigande 35 procent, å 7 kronor vid en alkoholhalt av 35—40 procent och 8 kronor vid överstigande alkoholhalt utgår samt därutöver uttages 41 procent av utminuteringspriset, varigenom prisökningen å t. ex. en liter absolut renat brännvin kan begränsas till 60 öre per liter mot 2 kronor 45 öre enligt regeringens förslag, dels att utskänkningskatt för spritdrycker uttages med belopp, motsvarande 44 procent av utminuteringspriset, dels att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderliga författningsförslag»;

III) de likalydande motionerna I: 324 av herr *Aastrup* m. fl. och II: 428 av herr *Kollberg* m. fl., vari hemstälts, »att riksdagen med antagande av de vid propositionen nr 28 fogade lagförslagen i övrigt måtte besluta dels att ändra det i 2 § 1 mom. a) förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker angivna procenttalet för procentavgift från 47 till 44 procent, dels ock att det föreslagna 4 mom. i samma paragraf skall utgå»;

IV) de likalydande motionerna I: 325 av herr *Anderberg* och II: 429 av herr *Braconier* m. fl., vari hemstälts, »att riksdagen beslutar att 5 § förordningen angående omsättningsskatt på rusdrycker måtte erhålla en ändrad

lydelse innebärande, att utskänkningsskatten för spritdrycker skall utgå med 6 kronor för renat egentligt brännvin av högst 40 % alkoholhalt, 8 kronor för annat egentligt brännvin och 10 kronor för övriga spritdrycker per liter»;

V) motionen I: 71 av herr *Huss*, vari hemställdt, »att riksdagen måtte besluta att avslå Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition nr 28»;

VI) motionen II: 25 av herr *Senander* m. fl., vari hemställdt, »att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 28 med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å rusdrycker, m. m.»;

VII) motionen II: 30 av herr *Dickson*, vari hemställdt, »att riksdagen må besluta, 1) att nuvarande priser på t. ex. eau de vie och svenskt renat brännvin sänkas med 2 kronor per liter, gällande per person en kvantitet om högst en liter för varje månad, 2) att priset på nämnda kvantitet om högst en liter per person och månad ej beröres av eventuellt beslut i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 28, 3) att nuvarande priser på berörda spritsorter i vad rör kvantiteter utöver en liter per person och månad (enl. 1) höjas med fem kronor per liter, vartill kommer den ökning som ett eventuellt bifall i tillämplig del av Kungl. Maj:ts proposition nr 28 må föranleda, 4) att hemställa hos Kungl. Maj:t att Kungl. Maj:t måtte utfärda de föreskrifter och detaljbestämmelser som erfordras för förslaget genomförande, samt 5) att anordningen må träda i kraft snarast möjligt»;

VIII) motionen II: 96 av herr *Larsson* i Stockholm, vari hemställdt, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 28 med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, m. m.»;

IX) motionen II: 143 av herr *Lundberg*, vari hemställdt, »att riksdagen måtte besluta att avslå den av Kungl. Maj:t föreslagna skattehöjningen på spritdrycker»; samt

X) motionen II: 276 av herr *Pettersson* i Degerfors m. fl., vari hemställdt, »att riksdagen måtte besluta att omsättningsskatten å spritdrycker höjes förslagsvis med 1 krona och 50 öre; att omsättningsskatten å starkvin höjes från i propositionen föreslagna 25 till 30 procent; att skatten å läskedrycker höjes med 6 öre per liter samt att skatten å cigarrer och cigarreigarretter måtte utgå med oförändrat belopp».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 71, I: 72, II: 25, II: 30, II: 96, II: 143, II: 276, II: 277, II: 428 och II: 429.

Propositionen.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Med skrivelse den 5 november 1953 har 1952 års kommitté för indirekta skatter framlagt förslag om viss höjning av skatterna på spritdrycker och

tobaksvaror. I skrivelsen anför kommittén, att kommittén ännu icke i arbetet på sitt huvuduppdrag, avseende utredning om möjligheten och lämpligheten av en ökad indirekt beskattning, hunnit så långt, att kommittén vore beredd att framlägga sitt slutförslag under år 1953. Beslutade eller väntade statsutgifter komme emellertid, framhåller kommittén, att redan för budgetåret 1954/55 ställa stora krav på statskassan, vilket medförde att möjliga utvägar att täcka dessa utgifter borde undersökas. De av kommittén framlagda förslagen om höjning av sprit- och tobaksbeskattningen vore beräknade att medföra en sammanlagd inkomstökning av i runt tal 165 miljoner kronor (alternativt 180 miljoner kronor). Nu föreliggande beräkningar rörande budgetutfallet för nästa budgetår ger emellertid vid handen att behovet av ökade inkomster genom höjda skatter icke kommer att avse ett så stort belopp, som kommittén räknat med. Såsom uttalats i finansplanen till årets statsverksproposition erfordras det sålunda ett belopp av storleksordningen 100 miljoner kronor för att ernå en balanserad driftbudget för budgetåret 1954/55. I statsverkspropositionen har även meddelats, att i särskild proposition förslag skulle framläggas om de skattehöjningar på spritdrycker och tobaksvaror, som bleve erforderliga för att öka statsverkets inkomster med det angivna beloppet. I propositionen behandlas denna fråga.

Till behandling i propositionen har jämväl upptagits vissa av de förslag, som framlagts av *överdirektör Sven Almgren* i en den 16 oktober 1953 dagtecknad promemoria. Almgren har haft i uppdrag att inom ramen för nu gällande skatteuttag verkställa en översyn av den inbördes avvägningen av beskattningen av spritdrycker, vin, maldrycker och läskedrycker. Vidare har det ankommit på utredningsmannen att undersöka, huruvida beskattningssystemet vore lämpligt anordnat, samt föreslå de tekniska omläggningar, som i sådant hänseende visade sig behövliga. Då frågan om höjd spritbeskattning nu aktualiserats har det befunnits lämpligt att jämväl anmäla de av utredningsmannen föreslagna ändringarna i beskattningen av spritdrycker och vin. Däremot har icke i detta sammanhang upptagits de förslag, som berör beskattningen av maldrycker och läskedrycker. Sistnämnda förslag, vilka i vissa hänseenden har ett nära samband med de frågor, som behandlats av 1944 års nykterhetskommitté, torde böra prövas senare.

Över skrivelsen från 1952 års kommitté för indirekta skatter har, efter remiss, *yttranden* avgivits av kontrollstyrelsen och aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet.

Över den av överdirektör Almgren utarbetade promemorian har, efter remiss, *yttranden* avgivits av ett flertal myndigheter och organisationer. De föreslagna ändringarna i beskattningen av spritdrycker och vin har därvid berörts i de *yttranden*, som avgivits av generaltullstyrelsen, kontrollstyrelsen, socialstyrelsen, aktiebolaget Vin- & spritcentralen, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Sveriges hotell- och restaurangförbund, Sveriges bränneriidkareförening, systembolagens förtroendenämnd, aktiebolaget Svensk sprit och Sveriges blåbandsförening.

I propositionen behandlas slutligen en av *aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet* den 22 oktober 1953 gjord framställning om vissa smärre jämkningar i monopollagens bestämmelser om restitution av tobaksskatt.

Rörande *motiveringen* för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

Gällande bestämmelser angående beskattningen av spritdrycker, vin och tobak, s. 22—25.

Överdirektör Almgrens förslag angående ändrad skatteavvägning för spritdrycker och vin, s. 26—58.

Förslaget om höjd beskattning av spritdrycker och tobaksvaror, s. 58—67.

Tobaksmonopolets skrivelse den 22 oktober 1953, s. 67—69.

Departementschefen, s. 69—79.

Motionerna.

Av innehållet i de väckta *motionerna* må här återgivas följande.

Till stöd för yrkandena i de likalydande *motionerna* I : 72 och II : 97 har bl. a. framhållits, att ur olika synpunkter betänkligheter måste anföras mot en så stark höjning av spritpriserna, som föresloges i propositionen. Att sociala skadeverkningar komme att uppstå torde vara ousägligt. Risk för väsentligt ökad smuggling liksom för hembränning föreläge även. Erfarenheterna från Norge, där man infört ett system med kraftig beskattning och höga spritpriser, pekade därpå. Då såväl smugglingen som hembränningen i vårt land på senare tid blivit alltmer obetydlig, skulle en utveckling i motsatt riktning innebära ett steg bakåt i fråga om nykterhetsarbetet. Om man accepterade finansministerns tankegång, att redan beslutade eller väntade statsutgifter krävde en skattehöjning, borde den inte bli större än att utminuteringspriset på spritdrycker kunde sänkas med en krona per liter för varje särskild sort i förhållande till propositionsförslaget. För att kompensera det inkomstbortfall, som därigenom uppstode för statsverket, borde en höjning av de nuvarande malt- och läskedrycksskattorna komma till stånd. Skatten per liter vore för maldrycker 42 öre och för läskedrycker 21 öre. Då försäljningen av läskedrycker under fjolåret kunde uppskattas till nära 180 miljoner liter och av maldrycker till cirka 195 miljoner liter — exakta siffror föreläge ännu inte — skulle en höjning av maldrycksskatten med 8 öre per liter till 50 öre och en höjning av läskedrycksskatten med 4 öre per liter till 25 öre kunna beräknas ge en sammanlagd ökning av dessa skatteintäkter med mellan 22 och 23 miljoner kronor. Denna summa torde vara tillräcklig för att kompensera den förordade minskningen av beskattningen av spritdrycker. En lösning av beskattningsfrågorna enligt de här förordade riktlinjerna torde ur både so-

ciala, ekonomiska och nykterhetsvårdande synpunkter vara att föredra framför ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Även rättvisesynpunkter talade för en lösning enligt de här angivna riktlinjerna. Genom en höjning av beskattningen av maldrycker och läskedrycker komme praktiskt taget hela svenska folket att få bidra till skattehöjningarna.

Finansministern befarade, att om de nya skattesatserna trädde i kraft först vid det nya budgetårets början, d. v. s. den 1 juli, risk för lagringsköp skulle uppstå med minskade skatteintäkter som följd. Då ju inköpen av spritdrycker vore begränsade till bestämda kvantiteter per månad, vore det svårt att förstå hur lagringsköp i någon större omfattning skulle kunna ske.

I de likalydande motionerna I: 210 och II: 277 har bl. a. anförts. Förslag till höjningar av speciella punktskatter borde i allmänhet få anstå tills de kunde inplaceras i sitt rätta sammanhang, vilket endast kunde ske i samband med en översyn av den indirekta beskattningen i dess helhet. Beträffande spritskatterna hade emellertid förslag nu framlagts om en väsentlig höjning, därvid den synpunkten framkommit, att spritskatterna och därmed spritpriset borde följa den allmänna kostnads- och löneutvecklingen. Det funnes icke bärande skäl att statliga avgifter eller skatter skulle fastställas till en fast procentuell andel av genomsnittsinkomsten för någon viss, mer eller mindre skönsmässigt utvald grupp. Utgångspunkten för en sådan ståndpunkt syntes vara att det allmänna skulle ha någon given rätt till viss andel av de enskildas inkomster, oavsett hur dessa utvecklade sig. Hela resonemanget syntes böttna i ett slags statligt skatte-tänkande, från vilket motionärerna bestämt toge avstånd.

Motionärerna framhåller vidare, att en höjning av spritpriserna utöver vad skötsamma personer betraktade såsom rimligt lätt medförde, att den som icke hade något större behov begränsade sin konsumtion och — mot eller utan vederlag — överlät uttagningsrätten på personer som missbrukade sprit. Särskilt betänkligt tedde sig detta i det fall överlåtelsen skedde till ungdomar. Dessa hade otvivelaktigt en i förhållande till sina strängt nödvändiga utgifter högre inkomst än äldre personer med försörjningsplikt. Avsevärda höjningar av priset på den legala spriten komme att frigöra viss »legal» konsumtion med påföljd att priserna på den illegala konsumtionen nedginge med ökad omsättning som följd. Ur samhällliga synpunkter tedde sig dessa möjligheter såsom mest allvarliga på grund av att — såsom erfarenheten visade — känslan för lag och ordning i samhället lätt avtrubbades därigenom.

Varje form av alkoholförtäring kunde icke betraktas såsom lyxkonsumtion. En viss förbrukning av spritdrycker inginge i den livsföring, som en övervägande del av befolkningen bestämt sig för. Kostnader för viss alkoholkonsumtion inginge för övrigt såsom en post i indexfamiljens utgiftsbudget.

Motionärerna förordade en höjning av spritskatterna i huvudsaklig anslutning till det av ledamoten Hagberg i 1952 års kommitté för indirekta

skatter framlagda alternativet. Vid en priselasticitet av 0,3 skulle motionärernas förslag öka statsinkomsterna med cirka 45 miljoner kronor.

I de likalydande motionerna I: 324 och II: 428 har inledningsvis erinrats om att nykterhetskommittén i sitt principbetänkande framhållit, att vid försämring av penningvärdet spritpriserna borde höjas i motsvarande mån för att ogynnsamma verkningar på nykterhetstillståndet skulle undvikas. Detta i och för sig riktiga uttalande borde enligt motionärernas mening kompletteras med det självklara påpekandet att en alltför kraftig skatteskärpning kunde medföra betydande nackdelar i form av smuggling, hembränning och annan olaga hantering. Risken för en sådan utveckling visade förhållandena på senaste tid i Norge. Bedömningen av hur hög en höjning av spritskatterna kunde tillåtas bli måste ske främst med hänsyn till penningvärdeförsämringen men med beaktande av ovan angivna risker. Motionärerna hade funnit, att en höjning av tre kronor överstege penningvärdeförsämringen. Med hänsyn till de svårbedömbara faktorer, som påverkade ståndpunktstagandet, föresloge motionärerna att höjningen bestämdes till i genomsnitt ca två kronor för liter.

Motionärernas förslag föranledde givetvis en viss inkomstminskning i förhållande till propositionsförslaget. Vid bedömning av minskningens storlek borde dock beaktas, att finansministern antagit en priselasticitet av — 0,35 för utminuterering av spritdrycker vid ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag. Detta antagande syntes alltför optimistiskt och torde i enlighet med det av 1952 års kommitté för indirekta skatter förordade alternativet böra ersättas med en priselasticitet av — 0,40. Vid genomförande av motionärernas förslag kunde priselasticiteten antagas vara lägre och sättas till — 0,35. Toges hänsyn därtill, skulle skillnaden mellan resultatet av motionärernas förslag och finansministerns komma att begränsas till omkring 16 miljoner kronor. Denna siffra, som torde ligga inom felmarginalerna för inkomstberäkningarna i budgeten, kunde icke tillmätas större betydelse för utfallet av riksstaten.

Som motivering för yrkandet i de likalydande motionerna I: 325 och II: 429 har anförts bl. a. följande. Förslaget att utskänkningskatten på spritdrycker skulle utgå såsom en rent procentuell skatt, beräknad med 40 % av utminuteringspriset i stället för det nu tillämpade systemet med fasta krontal på respektive 4, 6 och 8 kronor, syntes medföra vissa uppenbara olägenheter, som motvägde syftet med de ändrade beskattningsreglerna. Bl. a. medförde detta förslag att prisspanningen mellan billigare och dyrare varuslag ökades, att prisspanningen mellan utminuterings- och utskänkningspriser ökades och att uträkningen av skatten bleve betydligt besvärligare än för närvarande. Därest man ökade prisklyftan mellan utminuterings- och utskänkningspriserna komme, såsom från restauranghåll påpekats, konkurrensen ytterligare att skärpas mellan innehavare av utskänkningsrättigheter och vissa andra restauratörer utan sådana rättigheter. Denna synpunkt måste med ökad skärpa göra sig gällande, därest mot-

bokssystemet slopades och tillgången till rusdrycker komme att bli obegränsad. Att låsa fast utskänkningskatten vid utminuteringspriset medförde bl. a. den nackdelen, att utskänkningskatten komme att variera vid varje förändring i utminuteringspriset oberoende av om detta förorsakades av förändringar i partipriset, i omsättningsskatten eller i systembolagens handelsmarginal. Därjämte kunde smärre sådana förändringar helt få bäras av handelsmarginalen inom utskänkningskatten. En ökad prisspänning mellan dyrare och billigare varuslag skulle vid en så kraftig prishöjning som den nu föreslagna medföra en övergång från dyrare till billigare varuslag och då framför allt till brännvin. Detta kunde knappast betecknas som en fördel ur nykterhetssynpunkt. Därför föresloges, att det nuvarande systemet med en utskänkningskatt utgående med fasta krontal bibehölles. Krontalen borde dock höjas med 2 kronor. Då en så avvägd skattehöjning komme att medföra en mindre benägenhet att övergå från dyrare till billigare varuslag, bleve skatteutfallet i jämförelse med en procentuell skattehöjning sannolikt av ungefär samma storlek.

I motionen I: 71 har bl. a. anförts att nykterhetskommitténs förslag innebure två viktiga principiella alternativ, i vilka frågan om motbokens bibehållande satts i viss motsatsställning till prissättningen å spritdrycker. Redan denna omständighet utgjorde ett viktigt skäl mot att i förväg ensidigt ta ställning till prisfrågan.

Om endast varans värde skulle underkastas prishöjning, borde en 25 procents fördyring läggas allenast å saluvärdet, d. v. s. återstående ca 3 kronor. En prisförhöjning av ca 75 öre vore alltså motiverad, medan den föreslagna förhöjningen huvudsakligen vore en skatteförhöjning, vilken, om dess principiella motivering med hänsyn till penningvärdets fall skulle anses berättigad, borde likformigt drabba alla indirekta skatter.

Redan nu hade den höga sprit- och tobaksbeskattningen sociala skadeverkningar, enär medborgaren även i lägre inkomstgrupper ansåge sig vara i sin fulla rätt att tillgodose ett måttligt sprit- och tobaksbehov. Denna inställning komme icke att förändras vid en prisförhöjning, och resultatet bleve att hustrun och barnen finge lida för den ökade utgiften för familjefadern.

Till stöd för det i motionen II: 25 framförda yrkandet har bl. a. anförts följande. De 96 miljoner kronor, som beräknades inflyta genom skattehöjningarna på sprit och tobak, kunde icke vara avgörande för statens finanser, då budgetförslaget slutade på den väldiga summan av över 8,5 miljarder kronor. Härtill komme att det inom budgetens ram funnes påtagliga möjligheter att nå balans utan att behöva tillgripa indirekta skatter, vilka drabbade de breda massornas konsumtion. En utväg hade varit att öka bolagsbeskattningen, en annan att beskära de väldiga militärutgifterna.

Påståendet att de föreslagna skattehöjningarna skulle vara motiverade därför att sprit- och tobakspriserna släpat efter i den allmänna prisstegringen vore närmast cyniskt och dessutom sakligt oriktigt. År 1939 före krigs-

utbrottet kostade en liter renat brännvin 4 kronor 55 öre mot för närvarande 15 kronor 30 öre. Detta betydde mera än en tredubbling av priset. Spritpriserna hade så långt ifrån släpat efter den allmänna prisutvecklingen att de tvärtom torde ha ett försprång på över 100 procent.

All erfarenhet borde ha visat, att strävandena till folknykterhet icke gagnades av höga spritpriser och ett invecklat restriktionssystem. Därmed följde i stället en i högsta grad osund illegal trafik med smuggling och hembränning som främsta ingredienser. Det borde erinras om att Vinmonopolet i Norge nyligen föreslagit en sänkning av spritpriserna med i genomsnitt 20 procent för att komma åt den omfattande hembränningen, som orsakat en stark nedgång av den legala konsumtionen.

Motionärerna framhåller avslutningsvis, att de nykterhetspolitiska motiven för de föreslagna skattehöjningarna syntes mera vara sken än verklighet.

I motionen II: 30 har bl. a. framhållits, att man kunnat konstatera en benägenhet hos vaneförbrukare av sprit att förskaffa sig dessa drycker framför allt annat, ofta på bekostnad av viktiga behov för familjerna och sig själva. Med höga spritpriser följde att det i många även i övrigt illa lottade hem bleve sämre med pengar för hustrun och barnen. En annan synpunkt vore den, att dyra spritdrycker kunde komma att te sig som ett de rikas privilegium och därför för den fattige framstode som mer eftertraktansvärd. Eftersom människorna ändå köpte sprit, vore det önskvärt om detta kunde ske med så små sociala och samhällsliga vådor som möjligt. Ett sätt vore att tillhandahålla en för var och en begränsad spritmängd till reducerat pris, t. ex. högst en liter per person och månad. Den minskade skatteintäkten kunde kompenseras genom att priset på över denna gräns ligande inköpskvantitet i motsvarande grad höjdes. Genom att till det reducerade priset tillhandahålla endast en eller ett par sorters sprit kunde möjligen en önskvärd förskjutning mot en mera kultiverad spritkonsumtion åvägbringas. Ett försök enligt den tänkta linjen skulle ge högst värdefulla erfarenhetsmässiga hållpunkter. Någon form av registrering och avstämpling vore uppenbarligen nödvändig, men motboken funnes ju ännu kvar.

Som motivering för yrkandet i motionen II: 96 har bl. a. framhållits följande. Även om man utginge ifrån att den föreslagna skattehöjningen rimligen icke avsåge att finansiera någon viss del av budgeten, framstode den, åtminstone vad beträffade rusdryckerna, som obefogad, då dessa redan nu vore mycket högt beskattade. Knappast någon annan vara skulle av finansiella skäl kunna beskattas så högt. En varubeskattning vore inte det lämpligaste sättet att anskaffa en summa som endast utgjorde $\frac{1}{90}$ av det sammanlagda inkomstbehovet. Dock kunde det ifrågasättas om inte även den indirekta beskattningen kunde få en rättvisare fördelning. En höjd beskattning av lotteri- och totalisatorverksamhet vore måhända tänkbar. Andra möjligheter stode också till buds. Ur finansiell synpunkt vore därför den föreslagna skattehöjningen ej nödvändig.

Relationen mellan bruk och missbruk av alkohol vore inte fast, vilket också framhållits av statistiska centralbyrån, som därjämte redovisade en minskning av fylleriförseelserna under andra och tredje kvartalen 1953 med omkring 10 % under det att utminuteringsen av spritdrycker stigit med 5 %. Året närmast efter en större prishöjning visade inte någon nedgång i antalet fylleriförseelser, trots att konsumtionen vanligtvis minskade. Det överväldigande antalet alkoholförbrukare vore skötsamma medborgare, som använde rusdrycker under ansvar för sig själva och samhället. Det vore inte ett statsintresse att tillbakatränga det legala bruket till förmån för en illegal hantering. Ville man av nykterhetsskäl knyta realpriset samman med en viss tidpunkt, borde denna representera ett gott nykterhetsläge. Detta kunde ej sägas vara förhållandet 1951. Den inbördes avvägningen av beskattningen mellan olika slag av spritdrycker borde lämpligen anstå och behandlas först i samband med det förslag till omläggning av hela vår rusdryckslagstiftning som senare kunde väntas.

I motionen II: 143 har anförts bl. a. följande. Att spritpriset skulle avvägas och stå i en viss relation till dagsinkomsten, måste bygga på den uppfattningen att en varas pris skulle anpassas till inkomsten vid en tidpunkt, som låge flera år tillbaka, och sedan skulle den då givna relationen ha en bestående och en för framtiden reglerande uppgift för pris-sättningen. Våra förfäder hade i huvudsak fått leva på salt, potatis, grovt bröd och lite strömming och sill. Dagsinkomsterna hade inte räckt till en bättre livsföring. Tanken på att i dagens läge anpassa dessa varupriser så att nuvarande dagsinkomst endast skulle räcka till att tillfredsställa liknande behov visade orimligheten i hela detta tänkesätt.

Resultatet av en höjning av spritpriset kunde innebära, att anskaffningsformerna ändrades men förbrukningen ändock ökades. Risken för ökad smuggling och hembränning måste beaktas i detta sammanhang. Ur konsumtionssynpunkt vore det svårt att tro på lämpligheten och förmågan att nyttja spritpriset som regulator. Ansåge man att spritskatten kunde ytterligare höjas och att de som betalade de ordinarie skatterna och därjämte utgifterna för spritköp skulle ha en ytterligare skattekraft, då kunde man fråga: Skulle nykteristerna sakna eller ha mindre skattekraft? Ur både principiell och praktisk synpunkt kunde det inte vara rimligt, att de indirekta skatterna ytterligare skulle utbyggas, då de hade samma karaktär och godtycklighet som räntan. Den direkta skatten måste användas mer än hittills för att styra konjunkturutvecklingen och vårt ekonomiska liv. Skatteuppbördens nuvarande utformning hade skapat förutsättningar att hastigt kunna sänka eller höja skatteuttaget. Det inkomstbortfall, som ett avslag på en höjd spritbeskattning innebure, borde givetvis kompenseras genom att erforderliga medel uttoges genom direkt skatt. Men Kungl. Maj:t borde även allvarligt pröva frågan om en socialisering av maltbryggerierna och på så sätt öka inkomsterna.

Till stöd för yrkandet i motionen II: 276 har bl. a. framhållits, att starkt grundade invändningar kunde resas mot propositionens förslag i fråga om de varugrupper, som skulle drabbas av den skärpta beskattningen, samt beträffande den inbördes avvägningen i beskattningen av olika kategorier alkoholhaltiga drycker och tobaksvaror. Det kunde erinras om den opposition som uppstått med anledning av den kraftiga skattehöjningen på mera »folkliga» sprit- och tobakssorter, medan viner och cigarrer i stort sett undgånge skattehöjningar och i en del fall ernådde väsentliga skattelättnader. Det vore naturligt om detta bland många människor uppfattades som en favorisering av de ekonomiskt mera gynnade folkgrupperna.

Utskottets yttrande.

De i föreliggande proposition nr 28 framlagda förslagen avser väsentligen två frågor, nämligen dels en skattehöjning å spritdrycker och cigaretter och dels en omläggning av rusdrycksbeskattningen. I anslutning härtill upptar propositionen förslag om en justering av spritdryckstullarna. I fråga om tobaksskatten förordas jämväl en sänkning av skatten å cigarrer och cigarrcigaretter samt införande av restitution av tobaksskatt i vissa fall.

Till grund för förslaget om skattehöjningarna på spritdrycker och cigaretter ligger en av 1952 års kommitté för indirekta skatter den 5 november 1953 dagtecknad skrivelse i ämnet, vari kommittén med utgångspunkt från behovet av en ökning av skatteintäkterna under budgetåret 1954/55 föreslagit en skärpning av omsättningsskatten å spritdrycker med i genomsnitt fyra kronor per liter samt en däremot svarande höjning av utskänknings-skatten med tre kronor per liter ävensom en skatteökning på cigaretter med genomsnittligt 1 öre per styck. Vid en antagen priselasticitet av $-0,4$ för utminuterings- och spritdrycker har kommittén räknat med att skatteintäkten av omsättningsskatten skulle öka med ca 100 miljoner kronor. Alternativt har kommittén beräknat skatteökningen till 115 miljoner kronor, varvid priselasticiteten antagits utgöra $-0,3$. Kommittén har vidare räknat med en merinkomst av utskänknings-skatten av ca 15 miljoner kronor och av tobaksskatten av ca 50 miljoner kronor. Merinkomsten vid ett genomförande av förslaget skulle således enligt kommitténs beräkningar bli 165 miljoner kronor eller alternativt 180 miljoner kronor.

Med utgångspunkt från att formell balans i budgeten för nästa budgetår skulle ernås om statsinkomsterna ökades med 96 miljoner kronor genom höjning av sprit- och tobaksskatterna, har i propositionen föreslagits en skärpning av omsättningsskatten å spritdrycker med genomsnittligt tre kronor per liter jämte en höjning av utskänknings-skatten, som erfordras för att bibehålla nuvarande relation mellan utminuterings- och utskänkningspriser, ävensom en skattehöjning å cigaretter, motsvarande en genomsnittlig prishöjning för svenska cigaretter med ca 0,5 öre och för importerade

cigarretter med ca 0,75 öre per styck. Skattehöjningarna föreslås skola träda i kraft den 1 april 1954. På sätt i propositionen närmare anges beräknas de däri framlagda förslagen — med beaktande av de restitutionsanspråk, som blir en följd av det i propositionen framlagda förslaget om brännvinstillverkningsskattens borttagande, samt det med sänkningen av skattesatserna för cigarrer och cigarreicigarretter förenade inkomstbortfallet — vid en antagen priselasticitet av — 0,35 vid utminuteringsringen av spritdrycker medföra en nettoökning av spritskatterna med ca 71 miljoner kronor och av tobaksskatten med ca 25 miljoner kronor eller sålunda tillhoppa 96 miljoner kronor under nästa budgetår. För innevarande budgetår uppskattas nettoökningen till ca 8 miljoner kronor.

I anledning av förevarande proposition har väckts ett flertal motioner med yrkanden, som till övervägande delen är att hänföra till de i propositionen föreslagna skattehöjningarna och endast i mindre mån berör övriga i propositionen behandlade frågor. Innan utskottet redovisar sin inställning till den sålunda aktualiserade huvudfrågan, vill utskottet emellertid något beröra den föreslagna omläggningen av rusdrycksbeskattningen.

I nämnda del bygger propositionen på den i den tidigare lämnade redogörelsen omnämnda, av överdirektör Almgren framlagda promemorian, i vilken förslag framlagts syftande till en ur såväl nykterhetssynpunkt som teknisk synpunkt lämpligare avvägning av beskattningen av spritdrycker, vin, maldrycker och läskedrycker. Dessa förslag har, beträffande den i propositionen behandlade frågan om beskattningen av sprit och vin, med avseende å de grundläggande principerna i huvudsak godtagits i propositionen. I enlighet härmed föreslås brännvinstillverkningsskatten skola avskaffas och inarbetas i omsättningsskatten å spritdrycker. Beträffande sistnämnda skatt förordas, att denna fortfarande skall utgå med en fast avgift och en procentavgift. Den fasta avgiften har emellertid differentierats med hänsyn till alkoholhalten i syfte att åstadkomma en ur nykterhetssynpunkt betingad prisskillnad mellan de alkoholstarkare och de alkoholsvagare spritdryckerna. Avgiften har i propositionen satts till 8 kronor för liter om alkoholhalten överstiger 40 procent, till 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 och högst 40 procent samt till 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 procent. I fråga om procentavgiften föreslås den omläggningen att avgiften skall beräknas på utminuteringspriset i stället för som nu på parti-priset. Med utgångspunkt från oförändrat skatteuttag har utredningsmannen förordat en procentuell avgift å 40 procent. För att ernå den förordade höjningen av spritpriset med i genomsnitt tre kronor föreslås i propositionen, att den procentuella skatten skall utgå med 47 procent.

Beträffande omsättningsskatten på vin skall enligt propositionen beskattningen å starkvin i princip anordnas på samma sätt som motsvarande skatt å spritdrycker. Skatten föreslås skola utgå med dels en grundavgift å två kronor för liter och dels en procentuell avgift å 25 procent av utminuteringspriset. För lättvin föreslås däremot en rent procentuell skatt å 33 procent av nämnda pris.

I fråga om utskänkningskatterna skall enligt propositionen för spritdrycker och starkvin uttagas en rent procentuell skatt beräknad å utminuteringspriset. Utskänknings skatt föreslås icke skola utgå för lättvin. Rörande skattesatsernas avvägning förordas beträffande spritdryckerna, med utgångspunkt från att utskänknings skatt borde uttagas med 35 procent vid oförändrat skatteuttag, att skatten skall utgå med 40 procent i syfte att i hudsak bibehålla den nuvarande relationen mellan priserna vid utminuteringen och utskänkningen och med beaktande av den skattehöjning, som föreslagits beträffande omsättningsskatten. För starkvin förordas ett skatteuttag av 30 procent.

Vid sitt ställningstagande till de i förevarande proposition föreslagna skattehöjningarna har inom utskottet rått enighet därom att en skattehöjning å sprit och cigaretter i nuvarande läge måste vidtagas. I enlighet härmed avstyrker utskottet de yrkanden om avslag å propositionen, helt eller delvis, som framställts i motionerna I: 71 (av herr Huss), II: 25 (av herr Senander m. fl.), II: 96 (av herr Larsson i Stockholm) och II: 143 (av herr Lundberg).

I vissa motioner har, i anslutning till yrkanden om en i förhållande till propositionsförslaget begränsad höjning av spritbeskattningen, hemställts om skärpt beskattning av maltdrycker, läskedrycker och starkvin. Sålunda yrkas i de likalydande motionerna I: 72 (av herr Gustaf Elofsson) och II: 97 (av herr Carlsson i Bakeröd) att skatten å maltdrycker skall höjas från 42 till 50 öre för liter eller alltså med åtta öre ävensom att skatten å läskedrycker skall höjas från 21 till 25 öre för liter eller alltså med fyra öre. I motionen II: 276 (av herr Petterson i Degerfors m. fl.) yrkas, att skatten å läskedrycker skall höjas med 6 öre samt beträffande omsättningsskatten å starkvin att procentavgiften skall utgå med 30 procent av utminuteringspriset. Utskottet vill i frågan om beskattningen av maltdrycker och läskedrycker erinra om att denna beskattning är föremål för prövning i anslutning till utformningen av de förslag, som framlagts av 1944 års nykterhetskommitté. Det kan med hänsyn härtill icke komma i fråga att riksdagen nu tar ställning i dessa beskattningsfrågor. Rörande motionsyrkandet att skärpa beskattningen av starkvin vill utskottet erinra om följande. Sett ur den allmänna synpunkt, som varit bestämmande för avvägningen av alkoholbeskattningen i det framlagda propositionsförslaget, nämligen att befrämja en allmän förskjutning från alkoholstarkare till alkoholsvagare drycker skulle en mera avsevärd skärpning av omsättningsskatten å starkvin motverka syftet med denna avvägning. Önskvärdheten av ett konsekvent genomförande av angivna princip bör givetvis kunna vägas mot intresset att tillföra staten ökade intäkter. Vad som står att vinna i ökade skatteintäkter genom en skärpning av vinbeskattningen på sätt föreslås i motionen II: 276 torde i förevarande sammanhang vara av så ringa betydelse att utskottet icke kan tillstyrka, att den i propositionen gjorda avvägningen frångås. Med det anförda avstyrker utskottet de motionsvis framställda yrkandena om skärpta skatter å maltdrycker, läskedrycker och starkvin.

De i ovannämnda motioner, de likalydande motionerna I: 72 och II: 97 samt motionen II: 276, ställda yrkandena om en modifierad höjning av spritskatterna sammanhänger uppenbarligen med att motionärerna yrkat skatteskärpningar på andra beskattningsområden, vilka skärpningar utskottet i enlighet med det ovan anförda avstyrkt. Utskottet finner därför ej erforderligt att behandla de i nyssnämnda motioner ställda yrkandena rörande spritbeskattningen i annan mån än som följer av utskottets ställningstagande till övriga motioner med yrkanden avseende avvägningen av denna beskattnings höjd. I sådant hänseende har i de likalydande motionerna I: 210 (av herr Bergh m. fl.) och II: 277 (av herr Nilsson i Svalöv m. fl.), med utgångspunkt från att spritpriset vid utminuteringspriset skulle tillåtas stiga med i genomsnitt en krona per liter, yrkats att den i omsättningsskatten ingående procentavgiften bestämmas till 41 procent av utminuteringspriset. Tillika yrkas i nämnda motioner en avsevärd skärpning av utskänknings-skatten å spritdrycker, som skulle ernås genom ett skatteuttag av 44 procent. I de likalydande motionerna I: 324 (av herr Aastrup m. fl.) och II: 428 (av herr Kollberg m. fl.) yrkas, att procentavgiften i omsättningsskatten skall utgå med 44 procent av utminuteringspriset, vilket skulle motsvara en genomsnittlig höjning av spritpriserna med två kronor för liter.

Ståndpunktstagande till frågan hur stor höjning av spritbeskattningen, som nu bör komma till stånd, måste i första hand ske mot bakgrunden av behovet ur statsfinansiell synpunkt av ökade skatteintäkter. Därvid bör emellertid beaktas, att höjningen icke överstiger vad som kan anses rimligt med hänsyn till utvecklingen av löner och levnadskostnader. Ur dessa synpunkter hade 1952 års kommitté för indirekta skatter funnit en skärpning av omsättningsskatten med i genomsnitt fyra kronor kunna komma i fråga. Såsom tidigare anmärkts har departementschefen funnit en höjning av spritbeskattningen erforderlig med hänsyn till behovet av ökade statsinkomster. I sammanhanget har han även framhållit, att det ur nykterhetspolitisk synpunkt vore betänkligt om en mera märkbar reducering av priset på spritdrycker komme till stånd genom förändringar i penningvärdet. I fråga om storleken av den erforderliga skatteskärpningen har departementschefen funnit det möjligt förorda en begränsning av skattehöjningen med i genomsnitt en krona i förhållande till kommittéförslaget. Utgångspunkten har därvid varit att avväga skatteuttaget så att budgeten för det kommande budgetåret icke bleve underbalanserad. Även enligt utskottets mening är det angeläget tillse att i nuvarande ekonomiska läge, som kännetecknas av samhällsekonomisk balans under högkonjunktur, en underbalansering av budgeten förhindras. Med hänsyn härtill kan utskottet icke tillstyrka den i de likalydande motionerna I: 210 och II: 277 föreslagna avvägningen av spritdrycksbeskattningen. Utskottet vill i sammanhanget även framhålla, att det icke kan vara befogat att vidtaga en så avsevärd förskjutning i relationen mellan utminuterings- och utskänkningspriser, som förutsatts i nämnda motioner. Vad avser det i de likalydande motionerna I: 324 och II: 428 framförda yrkandet att omsättningsskattens procentavgift skall be-

stämmas med utgångspunkt från en genomsnittlig prishöjning å spritdrycker med två kronor för liter, förutsätter även detta alternativ en underbalansering av budgeten, vilket utskottet från sina utgångspunkter icke kan förordna. Det måste därvid i sammanhanget även beaktas, att en avvägning av spritdrycksskatterna nu sker så att krav icke framkommer, som inom kort ånyo aktualiserar höjningar i denna beskattning. Med det anförda avstyrker utskottet de likalydande motionerna I: 324 och II: 428.

Enligt utskottets mening kan de i propositionen framlagda förslagen rörande beskattningen av spritdryckerna anses innebära en under rådande förhållanden godtagbar avvägning. Utskottet har vid detta ståndpunktstagande beaktat den utveckling av löner och priser, som skett sedan sprit-skatterna senast höjdes samt ingående övertvägt de motionsvis framförda synpunkterna rörande sambandet mellan spritbeskattningens höjd och vissa ur samhällelig synpunkt icke önskvärda företeelser såsom illegal hantering m. m. Med det anförda tillstyrker utskottet en höjning av sprit-skatterna i enlighet med vad som föreslagits i propositionen.

Jämväl den i propositionen förordade höjningen av skatten på cigaretter tillstyrkes av utskottet.

Rörande ikraftträdandet av de av utskottet sålunda förordade skattehöjningarna har i de tidigare omnämnda likalydande motionerna I: 72 och II: 97 yrkats, att tidpunkten skall framflyttas till den 1 juli 1954. Utskottet, som ansluter sig till vad departementschefen i propositionen anført i denna fråga, avstyrker nämnda motionsyrkande och förordar i enlighet härmed att tidpunkten för skattehöjningarnas ikraftträdande bestämmes till den 1 april 1954.

Rörande förslaget till omläggning av beskattningen av rusdryckerna kan utskottet ansluta sig till de principer, som legat till grund för propositionen i detta avseende. Vad angår omsättningsskatten å spritdrycker har utskottet jämväl att taga ställning till motionen II: 30 (av herr Dickson), vari framställts yrkande av huvudsaklig innebörd att beskattningen skulle på visst sätt differentieras med hänsyn till inköpta kvantiteter spritdrycker. Med erinran att riksdagen tidigare ställt sig avvisande till en dylik differentiering, vill utskottet för sin del uttala, att motionärens förslag icke torde innebära en praktiskt framkomlig väg för beskattningens anordnande. Utskottet avstyrker fördenskull motionen II: 30.

Förslaget att omsättningsskatten å spritdrycker skall utgå med dels, på sätt i propositionen förordas, en fast med hänsyn till dryckernas alkoholhalt graderad avgift och dels en på utminuteringspriset beräknad procentuell avgift tillstyrkes av utskottet. Den av utskottet tidigare förordade skärpningen av beskattningen vid utminuteringspriset av spritdrycker bör, på sätt föreslagits i propositionen, ernås genom att den procentuella skatten bestämmes skola utgå med 47 procent av utminuteringspriset.

Beträffande omsättningsskatterna å vin vill utskottet erinra om att utskottet i det föregående avstyrkt motionsvis framställt yrkande om skärp-

ning i visst hänseende av denna beskattning. De i propositionen framlagda förslagen rörande ifrågavarande beskattnings anordnande föranleder ej erinran från utskottets sida och tillstyrkes alltså av utskottet.

Förslagen i propositionen rörande utskänknings av rusdrycker har i de föreliggande motionerna icke mött annan erinran än såvitt avser utskänkningskatten å spritdrycker. I detta avseende yrkas i de likalydande motionerna I: 325 (av herr Anderberg) och II: 429 (av herr Braconier m. fl.) att den nuvarande utformningen av nämnda skatt med graderade fasta avgifter bibehålles, dock med den ändringen att avgifterna genomgående höjes med 2 kronor för liter. Till stöd härför framhåller motionärerna bl. a., att en procentuell skatt å 40 procent av utminuteringspriset, såsom förordas i propositionen, skulle på ett för restaurangnäringen icke önskvärt sätt öka prisspanningen mellan billigare och dyrare varuslag samt mellan utminuterings- och utskänkningspriser, varjämte uträkningen av skatten bleve besvärligare än för närvarande. I likhet med utredningsmannen och departementschefen anser utskottet, att en övergång till en rent procentuell skatt skulle bättre anpassa beskattningen efter varans alkoholhalt, pris och kvalitet. Utskottet vill vidare framhålla, att de intressen för restaurangnäringens vidkommande, som kan äga samband med utskänkningskatten, torde få bedömas i annat sammanhang. Med det anförda avstyrker utskottet de likalydande motionerna I: 325 och II: 429.

Av det ovan sagda framgår, att utskottet tillstyrker förslaget att utskänkningskatten å spritdrycker skall anordnas som en rent procentuell skatt å utminuteringspriset. Den av utskottet i det föregående förordade skärpningen av beskattningen bör i enlighet med propositionsförslaget genomföras så att utskänkningskatten bestämmes till 40 procent av utminuteringspriset.

I fråga om beskattningen av utskänknings av vin har utskottet ej funnit anledning till erinran mot de framlagda förslagen och tillstyrker i enlighet härmed propositionen i denna del. Utskottet får dock i likhet med departementschefen betona vikten av att ett borttagande av utskänkningskatten på lätta viner resulterar i en motsvarande nedsättning av utskänkningspriserna.

Rörande den tekniska utformningen av förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker har i de likalydande motionerna I: 324 och II: 428 yrkats att 2 § 4 mom. i förslaget skall utgå. Bestämmelsen har tillkommit av skattetekniska skäl. Emellertid ifrågasätter utskottet om icke de syften, som ligger till grund för bestämmelsen, likaväl kan tillgodoses på så sätt att Vin- och spritcentralen i sin inköpspolitik tillser, att situationen icke utnyttjas av försäljare av de ifrågavarande dryckerna liksom andra drycker av motsvarande slag för att eliminera de principer, som ligger till grund för den nya skattedifferentieringen. I enlighet härmed kan utskottet tillstyrka, att ifrågavarande bestämmelse utgår ur författningstexten.

I övergångsbestämmelserna till ovannämnda förordning torde böra vidtagas vissa ändringar. Sålunda bör, med hänsyn till att den nya omsättningsskatten å spritdrycker innefattar brännvinstillverkningsskatt och, beträffande importerade spritdrycker, en mot denna skatt svarande del av tullen, vid erläggande av lagerskatt, som avses i punkt 1, vederbörande berättigas avräkna jämväl en mot brännvinstillverkningsskatt svarande del av erlagd tull. Detta synes böra komma till tydligare uttryck i författningstexten.

Vidare torde med hänsyn till den omfattande omläggning av rusdrycksbeskattningen, varom här är fråga, den i punkt 2 angivna tiden för erläggande av lagerskatt lämpligen böra utsträckas till sex månader efter förordningens ikraftträdande; likaså torde en motsvarande jämkning böra vidtagas i fråga om tiden för restitution enligt punkt 4.

Vad beträffar den av utskottet förordade höjningen av skatten på cigaretter tillstyrker utskottet att denna genomföres på sätt föreslås i propositionen.

Såsom framgår av vad tidigare anförts har i propositionen även framlagts förslag om en lättnad i beskattningen av cigarrer och cigarrcigaretter. Syftet med denna skattesänkning, som avses medföra en prisreduktion med i genomsnitt 10 procent av utförsäljningspriserna, är att förstärka möjligheterna att upprätthålla en konkurrenskraftig fabrikation av nämnda varor. I motionen II: 276 har yrkats avslag å propositionen i denna del. Utskottet vill, med hänsyn till prisutvecklingen på ifrågasatt rökverk och till vad i övrigt anförts som skäl för en lindrigare beskattning, i likhet med departementschefen icke motsätta sig att den ifrågasatta prisreduktionen kommer till stånd. I enlighet härmed tillstyrker utskottet propositionen i förevarande del och avstyrker följaktligen ovannämnda yrkande i motionen II: 276.

Innehållet i övrigt i föreliggande proposition föranleder ej erinran eller eljest till särskilt yttrande från utskottets sida.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt i anledning av de likalydande motionerna I: 324 av herr Aastrup m. fl. och II: 428 av herr Kollberg m. fl.,

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å rusdrycker med de ändringar *dels* att 2 § 4 mom. skall utgå, *dels* ock att 2 § 1 mom. och ikraftträdandebestämmelserna

skall erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten upptages vid detaljhandelsbolags inköp av rusdrycker och utgår, där ej annat i 2, 3 eller 4 mom. stadgas,

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 47 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin, vars alkoholhalt överstiger 14 volymprocent (starkvin), dels med en grundavgift av 2 kronor för liter och dels med en procentavgift motsvarande 25 procent av utminuteringspriset samt för annat vin (lättvin) med en procentavgift motsvarande 33 procent av utminuteringspriset.

Utminuteringspriset utgöres av det belopp, som, skatten inberäknad, betingas vid varornas utminutering.

Utskottets förslag:

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten upptages vid detaljhandelsbolags inköp av rusdrycker och utgår, där ej annat i 2 eller 3 mom. stadgas,

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954.

Genom förordningen upphävas förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker och förordningen den 28 maj 1943 (nr 259) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Förekommer i lag eller författning hänvisning till stadgande, som ersatts genom bestämmelse i nya förordningen, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

Med avseende å förordningens ikraftträdande skola följande bestämmelser gälla.

1. Den, till vilken detaljhandelsbolag överlåtit tillstånd till utskänkning av rusdrycker, är skyldig att erlägga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med belopp motsvarande den omsättnings- och utskänkningsskatt som skall utgå enligt förordningen dock med rätt för honom att därvid avräkna vad med tillämpning av förut gällande bestämmelser erlagts i skatt för samma lager.

1. Den, till vilken detaljhandelsbolag överlåtit tillstånd till utskänkning av rusdrycker, är skyldig att erlägga skatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för denna förordnings ikraftträdande med belopp motsvarande den omsättnings- och utskänkningsskatt som skall utgå enligt förordningen dock med rätt för honom att därvid avräkna vad med tillämpning av förut gällande bestämmelser erlagts för samma lager i omsättnings- och utskänkningsskatt ävensom brännvinstillverkningskatt eller mot sistnämnda skatt svarande del av tull.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

2. Det åligger innehavare av tillstånd som i första punkten sägs att dels samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag *avlämna* en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, *dels ock* inom *tre* månader efter förordningens ikraftträdande erlægga därå belöpande skatt till bolaget, som har att senast den femtonde dagen i näst-påföljande månad i den ordning, som anges i 8 §, inleverera beloppet till statsverket.

3. Upptager någon mot bättre vetande i uppgift, varom nu är sagt, mindre myckenhet än han vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar, eller underlåter någon att inom stadgad tid avlämna sådan uppgift eller erlægga föreskriven skatt för sitt lager av rusdrycker vid tiden för förordningens ikraftträdande, gälle vad i skattestrafflagen ävensom i 10 § 2 mom. denna förordning för motsvarande fall stadgas.

4. Innehavare av tillstånd, som i första punkten sägs, vilken vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar lager av vin, för vilket enligt förordningen skatt skall utgå med lägre belopp än enligt förut gällande bestämmelser, äger, därest han samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag *avlämnar* en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, återbekomma skillnaden mellan den skatt han erlagt och den skatt som skall utgå enligt bestämmelserna i denna förordning.

2. Det åligger innehavare av tillstånd som i första punkten sägs att dels samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag *insända* en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, *dels ock* inom *sex* månader efter förordningens ikraftträdande erlægga därå belöpande skatt till bolaget, som har att senast den femtonde dagen i näst-påföljande månad i den ordning, som anges i 8 §, inleverera beloppet till statsverket.

4. Innehavare av tillstånd, som i första punkten sägs, vilken vid tiden för denna förordnings ikraftträdande innehar lager av vin, för vilket enligt förordningen skatt skall utgå med lägre belopp än enligt förut gällande bestämmelser, äger, därest han samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande detaljhandelsbolag *insänder* en till riktigheten bestyrkt, specificerad uppgift angående berörda lager, *inom sex månader* återbekomma skillnaden mellan den skatt han erlagt och den skatt som skall utgå enligt bestämmelserna i denna förordning.

2) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående tillverkning av brännvin;

3) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 1 § och 25 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit;

4) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 12 § 2 mom. förordningen den

Bevillningsutskottets betänkande nr 12.

1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m.;

5) antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror;

6) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med den 1 april 1954 hava den i propositionen föreslagna lydelsen; samt

7) bemyndiga Kungl. Maj:t att — i huvudsaklig överensstämmelse med i propositionen angivna grunder — meddela föreskrifter rörande restitution av tillverkningskatt och däremot svarande del av tull för det lager, som aktiebolaget Vin- & spritcentralen innehar den 1 april 1954; ävensom

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 72 av herr Gustaf Elofsson och II: 97 av herr Carlsson i Bakeröd,

2) de likalydande motionerna I: 210 av herr Bergh m. fl. och II: 277 av herr Nilsson i Svalöv m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 324 av herr Aastrup m. fl. och II: 428 av herr Kollberg m. fl.,

4) de likalydande motionerna I: 325 av herr Anderberg och II: 429 av herr Braconier m. fl.,

5) motionen I: 71 av herr Huss,

6) motionen II: 25 av herr Senander m. fl.,

7) motionen II: 30 av herr Dickson,

8) motionen II: 96 av herr Larsson i Stockholm,

9) motionen II: 143 av herr Lundberg samt

10) motionen II: 276 av herr Petterson i Degerfors m. fl. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 16 februari 1954.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjö Dahl, Heüman, Franzon, Gustaf Elofsson, Velander, Söderquist, Niklasson*, Einar Eriksson, Damström och Englund; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Sundström, Sjölin, Brandt, Kollberg*, Henriksson, Vigelsbo och Nilsson i Svalöv.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

I) av herr *Gustaf Elofsson*, som i anslutning till innehållet i de likalydande motionerna I: 72 och II: 97 anfört följande:

»Skattehöjningen å spritdrycker bör enligt min mening avvägas så, att man i fråga om omsättningsskatten ernår en krona lägre skatteuttag än som följer av den genomsnittliga skattehöjningen å 3 kronor 26 öre per liter, som förordats av utskottsmajoriteten, varjämte utskänknings-skatten bör i motsvarande mån sänkas så, att nuvarande relation mellan utminuterings- och utskänkingspriser i huvudsak bibehålles. En på så sätt begränsad skattehöjning skulle möjliggöras genom en höjning av skatterna å maltdrycker och läskedrycker med sammanlagt ca 23 miljoner kronor, vilket belopp torde erfordras för att täcka det med den av mig förordade avvägningen av spritdrycksbeskattningen förenade inkomstbortfallet. Detta belopp torde uppnås genom en skattehöjning å maltdrycker av andra klassen med 8 öre till 50 öre per liter samt å läskedrycker med 4 öre till 25 öre per liter.

Skattehöjningarna bör träda i kraft först från och med ingången av nästa budgetår eller alltså från och med den 1 juli 1954.

Under återopande av det anförda anser jag att utskottet bort hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas ävensom i anledning av de likalydande motionerna I: 72 av herr *Gustaf Elofsson* och II: 97 av herr *Carlsson* i Bakeröd samt de likalydande motionerna I: 324 av herr *Aastrup* m. fl. och II: 428 av herr *Kollberg* m. fl.,

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänknings-skatt å rusdrycker med de ändringar dels att 2 § 4 mom. skall utgå, dels ock att 2 § 1 mom., 5 § och ikraftträdandebestämmelserna skall erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten — — — (= utskottet s. 34 rad 5—rad 8 uppifrån) — — — 3 mom. stadgas,

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels

Utskottets förslag:

2 §.

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

med en procentavgift motsvarande 47 procent av utminuteringspriset; samt b) för vin — — — (= utskottet s. 34 rad 14—rad 19 uppifrån) — — — varornas utminutering.

5 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 40 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

5 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 38 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

Denna förordning träder i kraft den 1 april 1954.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1954.

Genom förordningen — — — (= utskottet s. 34 rad 21 uppifrån—s. 35 rad 9 nedifrån) — — — denna förordning.

2) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående tillverkning av brännvin, dock med den ändring att tiden för ikraftträdandet bestämmes till den 1 juli 1954;

3) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 1 § och 25 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit, dock med den ändring att tiden för ikraftträdandet bestämmes till den 1 juli 1954;

4) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 12 § 2 mom. förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat m. m., dock med den ändring att tiden för ikraftträdandet bestämmes till den 1 juli 1954;

5) antaga det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror, dock med den ändring att tiden för ikraftträdandet bestämmes till den 1 juli 1954;

6) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med den 1 juli 1954 hava den i propositionen föreslagna lydelsen;

7) bemyndiga Kungl. Maj:t att — i huvudsaklig överensstämmelse med i propositionen angivna grunder — meddela föreskrifter rörande restitution av tillverkningskatt och där emot svarande del av tull för det lager, som aktiebolaget Vin- & spritcentralen innehar den 1 juli 1954;

8) antaga följande

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 13 § förordningen den 15 december 1939 (nr 887) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Härigenom förordnas, att 13 § förordningen den 15 december 1939 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Nuvarande lydelse:

13 §.

Skatten utgår för maltdryck av andra klassen med *fyrtiotvå* öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med *sjuttioåtta* öre för liter.

Vid varje — — — skattepliktigt bryggeri.

Kontrollstyrelsen må — — — bryggeri igångsatts.

Föreslagen lydelse:

13 §.

Skatten utgår för maltdryck av andra klassen med *femtio* öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med *sjuttioåtta* öre för liter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1954.

9) antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 5 § förordningen den 22 december 1939 (nr 919) om skatt å läskedrycker.

Härigenom förordnas, att 5 § förordningen den 22 december 1939 om skatt å läskedrycker skall erhålla följande ändrade lydelse.

Nuvarande lydelse:

5 §.

Skatten utgår med *tjuguet* öre för liter; dock skall envar tillverkare erlagga skatt med lägst *femtio* kronor för varje månad, varunder han ägt bedriva rörelsen.

Föreslagen lydelse:

5 §.

Skatten utgår med *tjugufem* öre för liter; dock skall envar tillverkare erlagga skatt med lägst *femtio* kronor för varje månad, varunder han ägt bedriva rörelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1954.

B) att följande motioner, nämligen

- 1) de likalydande motionerna I: 210 av herr Bergh m. fl. och II: 277 av herr Nilsson i Svalöv m. fl.,
- 2) de likalydande motionerna I: 324 av herr Aastrup m. fl. och II: 428 av herr Kollberg m. fl.,
- 3) de likalydande motionerna I: 325 av herr Anderberg och II: 429 av herr Braconier m. fl.,
- 4) motionen I: 71 av herr Huss,
- 5) motionen II: 25 av herr Senander m. fl.,
- 6) motionen II: 30 av herr Dickson,
- 7) motionen II: 96 av herr Larsson i Stockholm,
- 8) motionen II: 143 av herr Lundberg samt
- 9) motionen II: 276 av herr Petterson i Degerfors m. fl. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.»

II) av herrar *Einar Eriksson, Brandt* och *Kollberg*, vilka anfört följande:

»I propositionen anför chefen för finansdepartementet att höjningen av omsättningsskatten för spritdrycker med i genomsnitt 3 kronor 26 öre per liter samt höjningen av utskänkningsskatten å spritdrycker till 40 procent av utminuteringspriset närmast är betingad av statsfinansiella skäl, men han framhåller även att det ur nykterhetspolitisk synpunkt är betänkligt om en mera märkbar reducering av priset på spritdrycker kommer till stånd genom förändringar i penningvärdet.

Efter den senaste skattes kärpningen, som trädde i kraft den 1 december 1950, utgjorde det ungefärliga genomsnittspriset per liter sprit från och med ingången av 1951 16 kronor 40 öre. Levnadskostnadsindex, som första kvartalet 1951 var 188, hade till fjärde kvartalet 1953 stigit till 212 eller alltså med 12,8 procent. För dem, som anser att spritpriserna bör följa den allmänna kostnadsutvecklingen, bör alltså procenttalet 12,8 representera den övre gräns, till vilken höjning nu bör ske. Nämda procenttal motsvarar en genomsnittlig höjning av spritpriset med 2 kronor 10 öre eller drygt en krona mindre än finansministern föreslagit.

Av det nu sagda följer, att en skattehöjning av den omfattning, som föreslås i propositionen, icke medför en anpassning av priset på spritdrycker till det försämrade penningvärdet utan innebär en reell höjning av priset till en nivå, som det icke tidigare haft. Verkningarna av en sådan prishöjning ur nykterhetspolitisk synpunkt synes icke ha blivit tillbörligen beaktade. I detta hänseende må erinras om att kontrollstyrelsen vid förarbetena till 1950 års skattehöjningar å spritdrycker utarbetat alternativa förslag, av vilka ett såsom alternativ 3 betecknat förslag skulle medföra den största skatteintäkten. Styrelsen uttalade emellertid, att en skattehöjning enligt detta alternativ kunde medföra vissa risker för ökat missbruk samt ökad hembränning och smuggling. Med hänsyn härtill hade kontrollstyrelsen utarbetat

ett särskilt förslag, betecknat alternativ 4 och innebärande ett genomsnittligt 50 öre lägre pris per liter sprit än alternativ 3. Av dessa båda alternativ förordade finansministern det lägre (alternativ 4), vilket också godtogs av riksdagen. Genom detta ställningstagande från statsmakernas sida bestämdes spritskatten, såsom för övrigt även tidigare varit regel, efter en avvägning mellan å ena sidan det legitima behovet av ökade inkomster för statsverket och å andra sidan de nykterhetspolitiska hänsynen. Denna princip är enligt vår mening riktig. De skäl, som vid skattefrågans behandling 1950 ansågs tala mot det alternativ som gav ett 50 öre högre pris per liter sprit, gör sig med än större styrka gällande mot den i propositionen föreslagna höjningen, vilken som nämnts innebär en realhöjning av spritpriset med över en krona per liter.

Från nu angivna utgångspunkter och med beaktande av vad i övrigt anförts i de likalydande motionerna I: 324 och II: 428 har vi funnit en höjning med i genomsnitt ungefär 2 kronor per liter lämplig och skälig. Vi förordar att justeringen av skattesatsen tekniskt utformas så, att procentavgiften på utminuteringspriset uttages med 44 procent i stället för i propositionen förordade 47 procent. Vid den av oss förordade procentsatsen skulle prishöjningen på renat brännvin kunna begränsas till 1 krona 50 öre per liter. Vidare skulle den av finansministern föreslagna sänkningen av tullen å arrak och rom inte bli erforderlig.

Beträffande den av oss förordade skattesänkningens inverkan på driftbudgetens inkomstsida har gjorts gällande, att en sådan sänkning skulle medföra en minskning av skatteintäkterna i förhållande till förslaget i propositionen. Vi vill understryka angelägenheten av att budgeten blir balanserad, men har emellertid uppmärksammat, att riksräkenskapsverkets beräkningar av inkomsterna under ifrågakommande inkomsttitel visar en annan siffra än som angivits av kontrollstyrelsen vid dess uppskattning av inkomsterna av rusdrycksförsäljningen. Vi förmenar därför, att den minskning av skatteintäkterna, som skulle bli en följd av den av oss föreslagna lägre skattehöjningen, rimligen kan inrymmas i den felmarginal, med vilken man städse har att räkna på detta område. Av denna anledning förordar vi att inkomsttitlarna, oavsett den av utskottet föreslagna skattesänkningen, upptages med av finansministern beräknade belopp.

Under återopande av det anförda anser vi, att utskottet bort under punkten A 1) hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas samt i anledning av de likalydande motionerna I: 210 av herr Bergh m. fl. och II: 277 av herr Nilsson i Svalöv m. fl., de likalydande motionerna I: 324 av herr Aastrup m. fl. och II: 428 av herr Kollberg m. fl. samt motionen II: 276 av herr Petterson i Degerfors m. fl.,

1) antaga del — — — (= utskottet s. 33 rad 4 nedifrån — s. 34 rad 2 uppfifrån) — — — betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten — — — (= utskottet s. 34 rad 5—rad 8 uppfifrån) — — — 3 mom. stadgas,

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 47 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin — — — (= utskottet s. 34 rad 14 uppfifrån—s. 35 rad 9 nedifrån) — — — denna förordning.»

Utskottets förslag:

2 §.

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 44 procent av utminuteringspriset; samt

34 rad 14 uppfifrån—s. 35 rad 9 nedifrån—s. 35 rad 9 nedifrån.»

III) av herr *Sundström*, som ansett, att utskänkningsskatten för spritdrycker bort bestämmas skola utgå med belopp, motsvarande 35 procent av varornas utminuteringspris, samt att utskottet förty bort under punkten A 1) hemställa,

A) att riksdagen — — — (= utskottet s. 33 rad 9 nedifrån—rad 5 nedifrån) — — — herr *Kollberg* m. fl.,

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å rusdrycker med de ändringar *dels* att 2 § 4 mom. skall utgå, *dels* ock att 2 § 1 mom., 5 § och ikraftträdandebestämmelserna skall erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag:

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten — — — (= utskottet s. 34 rad 5—rad 19 uppfifrån) — — — varornas utminuteringspris.

5 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 40 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

Utskottets förslag:

2 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 35 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

5 §.

Denna förordning — — — (= utskottet s. 34 rad 20 uppfifrån—s. 35 rad 9 nedifrån) — — — denna förordning.

IV) av herrar *Velander* och *Nilsson* i Svalöv, som anfört:

»Beträffande *omsättningsskatten å spritdrycker* hade utskottet enligt vår uppfattning bort ansluta sig till det förslag, som framlagts i de likalydande motionerna I: 210 av herr *Bergh* m. fl. och II: 277 av herr *Nilsson* i Svalöv m. fl., samt sålunda förorda en höjning av omsättningsskatten med i genomsnitt cirka 1 krona per liter.

Vad åter angår *utskänkningskatten å spritdrycker* synes oss en övergång från en fast skatt till en skatt, satt i relation till utminuteringspriset, icke kunna tillstyrkas. Propositionens förslag i sådant hänseende innebär en alltför stark ökning av priset för vissa spritsorter, vilket framgår av följande uppställning:

Varuslag	Utskänkningskatt	
	Nuvarande	Enligt propositionen
Absolut rent brännvin.....	4:—	7: 10
Kronbrännvin.	6:—	8: 24
Eau de vie ordinaire.....	8:—	8: 40
Eau de vie **	8:—	9: 60
Punsch	8:—	7: 94
Klosterlikör	8:—	10: 46
Whisky, hårtappad	8:—	13: 44
Whisky, imp. på butelj	8:—	15: 62
Likör » » »	8:—	18: 58
Cognac » » »	8:—	22: 36
Cognac » » »	8:—	29: 96

Vi finner oss därför böra biträda det i förevarande hänseende i de likalydande motionerna I: 325 av herr *Anderberg* och II: 429 av herr *Braconier* m. fl. framställda förslaget och förordar alltså, att utskänkningskatten genomgående höjes med 2 kronor per liter.

Ökningen av statens inkomster, vid ett bifall till vad vi här förordat, kan beräknas uppgå till 34 miljoner kronor å omsättningsskatten och 11 miljoner kronor å utskänkningskatten eller tillsammans 45 miljoner kronor.

Med hänsyn till vad sålunda samt i de åberopade motionerna anförts hade utskottet under punkten A) 1) bort hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 28 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, med bifall i tillämpliga delar till de likalydande motionerna I: 210 av herr *Bergh* m. fl. och II: 277 av herr *Nilsson* i Svalöv m. fl. samt till de likalydande motionerna I: 325 av herr *Anderberg* och II: 429 av herr *Braconier* m. fl.,

1) antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker med de ändringar *dels* att 2 § 4 mom. skall ut-

gå, dels ock att 2 § 1 mom., 5 § och ikraftträdandebestämmelserna skall erhålla följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag.

2 §.

1 m o m. Omsättningsskatten — — — (= utskottet s. 34 rad 5—rad 8 uppiifrån) — — — 3 mom. stadgas,

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 47 procent av utminuteringspriset; samt

b) för vin — — — (= utskottet s. 34 rad 14—rad 19 uppiifrån) — — — varornas utminuterering.

5 §.

För spritdrycker och starkvin, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp, motsvarande för spritdrycker 40 procent och för starkvin 30 procent av varornas utminuteringspris.

Utskottets förslag:

2 §.

a) för spritdrycker dels med en grundavgift av 8 kronor för liter, om dryckens alkoholhalt överstiger 40 volymprocent, 7 kronor för liter, om alkoholhalten är lägst 35 volymprocent och högst 40 volymprocent, samt 6 kronor för liter, om alkoholhalten understiger 35 volymprocent, och dels med en procentavgift motsvarande 41 procent av utminuteringspriset; samt

5 §.

För spritdrycker, vilka utskänkas, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med 6 kronor för liter renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt, 8 kronor för liter annat egentligt brännvin och 10 kronor för liter av andra spritdrycker.

För starkvin, som utskänkes, skall till staten erläggas utskänkningsskatt med belopp motsvarande 30 procent av varans utminuteringspris.

Denna förordning — — — (= utskottet s. 34 rad 20 uppiifrån—s. 35 rad 9 nedifrån) — — — denna förordning.»